

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, SPALIS — OCTOBER 21, 1980

Nr. 246

L. K. B. KRONIKA Nr. 44

Kratos, tardymai, areštai

(Tęsinys)

1980 m. balandžio 15 d. buvo areštuotas Petras Lukoševičius ir KGB nurodymu paguldintas į Naujosios Vilnios psichoneurologinę ligoninę.

Petras Lukoševičius g. 1915 m. Marijampolės apskrityje ir užaugęs giliai religingose 7 vaikų šeimoje. 1944 m. buvo nuteistas pagal 58 str. 1 b. dalį 25-rių metų bausme. Perėjo visą Gulagą — Minsko, Gorkio, Taišeto, Omsko ir kt. lagerius. 1956 m. po 11 metų kalėjimo pagal amnestiją paleistas. Grįžęs rašo Gulago prisiminimus, bet 1973 m. čekistai juos konfiskavo. 1977 m. jo bute (Panevėžyje, Tulpių g-vėje) saugumiečiai daro kratą ir paima daug „Aušros“, „Dievo ir Tėvynės“, „LKB Kronikos“ numerių. Kratai vadovavęs papulkininkas Urbonas pareiškė: „Jeigu nesiliausi, būsi patalpintas į psichiatrinę ligoninę“.

1980 m. vasario mėn. į Kauno psichiatrinę ligoninę iš Cerniachovskio psichiatrinės ligoninės — kalėjimo pervežtas Voldemaras Karaliūnas. Gydytojas Belokoptovas jį amžinai „gydo“ nuo tautinių ir religinių įsitikinimų. Dabartinė kankinio būklė labai sunki — mieguistas, judėsiai sukaustyti, kalba lėta, tačiau kol kas mąsto ir kalba logiškai.

Voldemaras Karaliūnas du kartus teistas už Lenkijos sienos perėjimą. 1977 m. patalpintas į Cerniachovskio psichiatrinę ligoninę — kalėjimą. Ligos „simptomai“: vienoje Kauno gamykloje dėl darbo sąlygų pagerinimo organizavo streiką, atsisakė sovietinės pilietybės kreipėsi į SNO pra-

šydamas spresti Pabaltijos tautų pavergimo klausimą.

1980 m. birželio 30 d. į Genovaitės Sakalienės butą (Vilniuje, Užupio 19 — 33) įsiveržė milicijos mjr. Leščenko V. S. ir kareivis civilis. Be prokuroro sankcijos nekviesti svečiai žvilgčiojo po lovas, į spintas; apžiūrėjo net kaimyno butą. Leščenko pareiškė, kad kratos motyvas — dingusio „politinio recidyvisto“ Danutės vyro Vlado Sakalio ieškojimas. Į Sakalienės protestą dėl neteisėtų veiksmų, majoras atsakė: „Mes ir toliau taip elgsimės, nes tai mūsų pareiga!“.

Vladas Sakalys nėra suimtas, bet slapstosi.

1980 m. gegužės 23 d. Maskvoje suimtas V. Abrutis (gyv. Vilniuje, Talat Kelpšos g-vėje). 1980 m. balandžio 9 d. Abručių bute kratos metu paimta daug pogrindinės literatūros ir rašomoji mašinėlė. Dabar Abrutis kalinamas Lukiškių kalėjime. Jo žmonai Editai pranešta, kad Abručiui iškelta baudžiamoji byla pagal LTSR BK 199 str. 1 d. Abručiai yra padavę pareiškimus išvykti į užsienį.

1980 m. liepos mėn. saugumiečiai pranešė giminėms, kad Antano Terlecko ir Julijaus Sasnausko byla uždaryta. Terleckui jau leista susipažinti su bylos medžiaga.

J. Sasnausko artimiesiems čekistai sugrąžino visą religinę literatūrą, draugų laiškus, kuriuose mažai lietišamas nacionalinis klausimas.

(Pabaiga)

Naujųjų Lenkijos darbininkų unijų „Solidarumo“ centro vadas Lech Walesa applanckė Krokuvą, kur jis buvo sutiktas 30,000 minios. Savo kalboje Walesa (dešinėje) žadėjo užbaigti savo Gdanske pradėtą darbą, nors teismas ir nepatvirtina naujų unijų. Mes turime 6 milijonus narių ir pradėsime darbą, lyg biurokratai mus būtų pripažinę, pasakė Walesa.

Naujųjų Lenkijos unijų sunkumai

Teismas dar nepatvirtino unijų legalumo

Varšuva. — Sekmadienį Lenkijos atvyko sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko dalyvauti Varšuvos pakto valstybių pasitarimuose. Tai pirmas aukšto sovietų pareigūno vizitas po Lenkijos komunistų partijos vadų pasikeitimo ir darbininkų streiko. Sakoma, kad Varšuvos pakto ministreriai tarsi, kaip laikytis Madrido konferencijoje. Lenkijos užsienio reikalų ministerija šia proga atsaukė savo ambasadorius iš svarbiųjų Vakarų valstybių. Bus apsvaistytas Vakarų valstybių „kišimasis“ į Lenkijos vidaus reikalus.

Lenkijos žinių agentūra PAP patvirtino, kad Varšuvos vaivadijos teismas dar neužregistravo naujųjų darbininkų unijų centro, nes šis nesutinka su legaliu reikalavimu patvirtinti komunistų partiją vadovaujančių veiksmų darbo unijų veikloje.

Apie 20 naujųjų unijų vadų sekmadienį atvyko į Krokuvą, kur didelės minios juos pasitiko ir jau ni lenkai nešė unijų organizacijos komiteto pirmininką Lechą Walesą ant rankų apie dvi mylias, miniai šaukiant ir mėtant gėles. Unijų vadai buvo priimti Lenkijos katalikų Bažnyčios pirmo, kardinolo Stefano Wyszyńskiego, kuris pirmą kartą po streikų išreikšė

darbininkams savo pritarimą. „Aš su jumis“, kalbėjo kardinolas. „Jūs laimėsite ir atnešite Tėvynę daug gero“, pasakė kardinolas. Varšuvos unijų vadas Zbigniew Bujak pareiškė, jog kardinolo parama labai svarbi.

Naujų unijų vadas praėjusį savaitgalį turėjo susitikti su prezidentu Henryku Jablonski ir apsvaistyti susidariusią padėtį. Teoristiškai, komunistų vyriausybė pažadėjo darbininkams teisę steigti naujas unijas. Šis pažadas buvo pasirašytas dar rugsėjo 3 d., kada komunistų partijai vadovavo sekretorius Edward Gierek. Jis buvo pašalintas rugsėjo 6 d. Kol kas pažadai liko pažadais. Komunistų partijos pareigūnai, teisėjai daro viską, kad pažadai nebūtų įgyvendinti. Įstatymai reikalauja naujas unijas registruoti teisme, kuris turi pripažinti naujas organizacijas. Statomos įvairios kliūtys. Senosios unijų vadovybės išformuotos, tačiau jų veikėjai, patikimi komunistai, bando įsibrauti į naujas grupes. Naujoji unijų biurokratija laiko ma „antisocialistinė“.

Užsienio stebėtojai pripažįsta, kad darbininkų reikalavimų patenkinimas pastatytų ne tik Lenkiją, bet visą sovietų imperiją į pavojingą padėtį. Unijos reikalauja ne tik laisvės tvarkytis, kaip jos nori. Unijų vadai išsiderėjo leidimą laisvai praktikuoti savo religiją, jiems buvo pažadėta laisvė spaudoje, kuri turėtų spausdinti žinias apie unijų veiklą ir planus. Tokiu būdu, darbininkai gautų: teisę organizuotis, tikėti kalba įrašytas sakiny, kuris, Reagano žodžiais, labai tinkamas įkvėpantis: „Lietuviai nepavargę kovojant dėl Lietuvos laisvės“.

Kandidatas Reaganas baigia telegramą, pakartodamas savo šilčiau s'ą pagarbą ir linkėjimus.

(Bus daugiau)

TRUMPAI IŠ VISUR

— Sovietų Sąjungos — Afganistano pasirašytame komunikate žadama toliau „stiprinti ir gilinti“ ryšius ir bendradarbiavimą. Afganistanas išreiškia neišmatuojamą dėkingumą už pagalbą. Sovietai sako, kad „afganai toliau gali tikėtis sovietų liaudies solidarumo ir tarptautinės paramos“.

— Italijoje buvęs gynybos ministris Arnoldo Forlani sudarė kabinetą iš keturių partijų. Koalicijoje yra krikščionys demokratų, socialistai, socialdemokratai ir respublikonai.

— Egipto prezidentas Sadatas su aukštais valdžios pareigūnais lankė Sinajaus kalną, kur žadėjo pastatyti krikščionių, žydų ir musulmonų šventyklas.

— Filipinuose sprogto teroristų padėta bomba tarptautiniame keilionių agentūrų suvažiavime. Buvo sužeista 18 žmonių, jų tarpe 7 amerikiečiai. Salėje buvo Filipinų prezidentas Marcos ir daug ministrų.

— Turkijos gyventojų surašymas parodė, kad Turkijoje gyvena 45,217,556 žmonių. Apie 45 nuos, gyvena miestuose.

— Afganistane sovietų kariuomenė apsupo ir užgniauzė afganų kariuomenės brigados sukilimą, kuriame dalyvavo apie 3,600 kareivių.

— Kinija gerokai sustiprino savo karines jėgas Hainan saloje, kur atsiūsta daugiau karo laivų ir aviacijos.

— Alžiras nutraukė Al Asnam miesto, sugriauto žemės drebėjimo, gyvybių ieškojimą. Dabar griuvėsius pradės valyti didieji traktoriai.

— Bolivijos karinė valdžia paskelbė, jog visi politiniai kaliniai bus paleisti per 20 dienų. Pavojingiausi valstybės saugumui bus išstremti į užsienį.

— Kinija paskelbė, kad jos sostinėje Pekine yra 9 mil. gyven-tojų.

— Izraelis arabų religinės šventės proga paleido iš kalėjimų 28 paleistiniečius. Izraelio vyriausybė paskelbė, jog kalinių paleidimas yra metinis paprotys, neturintis politinės reikšmės.

— Palestinos Laisvinimo Organizacija pranešė turinti planą užbaigti Irano — Irako karą. Irakas turės pažadėti pasitraukti į savo sienas, o Iranas turės sutikti pradėti tiesiogines derybas, nesurišiusioms musulmonų šalims tarpininkaujant.

Estų demonstracijos

Maskva. — Užsienio korespondentus pasiekė Teline leidžiamas laikraštis „Sovietskaja Estnija“, kuris rašo, jog teisingumo organai pradėjo kriminalinį procesą prieš jaunuolių vadus, kurie sukurdė prieš dvi savaites jaunimo grupių demonstracijas. Trumpoje žinutėje laikraštis patvirtina estų emigrantų skelbtas žinias apie didesnes demonstracijas Estijos miestuose. Buvo viešosios rimties pažeidimų, sako estų laikraštis.

Australijos valdžia laimėjo rinkimus

Sydnejus. — Australijos parlamento rinkimai davė pergalę ligšiolinei premjero Malcolm Fraser vyriausybei, nors jis įvairiuose opiniuose tyrimuose pasirodė silpniau už opozicijos vadą Haydeną. Vyriausybės koalicijos dauguma parlamente bus sumažinta mažiau kaip 15 vietų. Senaia-me parlamente vyriausybė turės 49 atstovų persvarą.

MUSULMONŲ ŠVENTĖ NESUSTABDĖ KOVŲ

Nauji Irano reikalavimai Amerikai

Bagdadas. — Irano — Irako karas nesustojė ir sekmadienį, kada prasidėjo musulmonams svarbi šventė „Id — Adha“. Keturių dienų šventę mini Abraomo paklusnumą Dievui, kuris įsakė paaukoti savo sūnų, o pamatęs, kad Abraomas pasiryžęs įsakyti vykdyti, pakeitė jį, priimdamas avinėlio auką. Koranas draudžia šios šventės metu lieti kraują, tačiau kovojančios šalys ignoravo musulmonų reikalavimą skelbti karo paliaubas. Irano lėktuvai daužė šiaurinius Irako miestus. Irako artilerija toliau naikina Abadaną. Į kovas iš uosto pusės įsijungė ir karo laivai, apšaudydami gerokai apnaikintą Abadaną. Musulmonų valstybių atstovai, Islamo konferencijos generaliniai sekretoriai, tunisietis Habib Chatit išvyko iš Teherano neįtikėjęs, jog reikia skelbti karo paliaubas.

Irano premjeras Rajai išvyko iš New Yorko į Alžirą. Spaudos konferencijoje Rajai paskelbė naujus reikalavimus Amerikai, jei ji nori atgauti įkaitais laikomus diplomatus. Amerika turinti paspausti Jordaną, kad jis nepadėtų Irakui, turinti atšaukti savo žvalgybos lėktuvus iš Saudi Arabijos. Valstybės sekretorius Muskie, kalbėdamas ABC televizijos „Issues and Answers“ programoje, atmetė Irano reikalavimus išvežti žvalgybos lėktuvus, tačiau nurodė, kad Iranui paleidus įkaitus, Amerika negali paveikti Jordano, kad jis neremtų Irako, nes Jordanas yra suvereninė šalis, kuri pati sprendžia savo reikalus, pasakė Muskie.

Irano parlamento pirmininkas sekmadienį pasakė, kad įkaitų klausimas bus išspręstas iki savaitės pabaigos, tačiau kitas įtakingas parlamento narys kalbėjo, kad įkaitai nebus paleisti, kol vyks karas su Iraku.

Irako radijas skelbė, kad sekmadienį buvo numušti keturi Irano lėktuvai ir sunaikinti 10 tankų.

Būdamas New Yorke, Irano premjeras, parodė koresponden-

tams savo dešinės kojos padą, kuris sužalotas buvusio šacho policijos, kuri kasdien jį per padus mušdavusi. Policija buvusi organizuota ir apmokyta Amerikos CIA agentūros. Premjeras pabrėžė, jog prezidentas Carteris žinąs, jog amerikiečiai yra sveiki ir saugūs, o jo šeima nieko apie jį nežinojusi, kai jis dvejis metus buvo šacho kalinamas ir kankinamas.

Valstybės departamentas atidengė, kad tuo metu, kai žvalgybos lėktuvai, keturi Awasc, buvo siunčiami į Saudi Arabiją, rugsėjo 28 d. Iranas buvo painformuotas per Šveicarijos ambasadą. Sekretorius Muskie pabrėžė, jog tie lėktuvai skirti tik gynybai, jų prašė Saudi Arabija ir Amerika jų neatsiims, kol bus grėsmė naujų šaltiniams ir keliams Persijos įlankoje.

Šventės proga Irano radijas transliuoja religinius pareiškimus. Teherane vienas ajatola prašė Alacho, kad jis smogtų smūgi netikėliui Saddam Hassanui ir pasiųstų jį į degančias pragaro liepsnas. Irako prezidentas Hassanas lankė žuvusių karių šeimas, gyrė kariuomenės vadus, nes Irano geresni ginklai nesustabdė arabų karžygių, mušančių persus.

JAV — Izraelio naftos sutartis

Washingtonas. — Praėjusią savaitę Amerika ir Izraelis pasirašė 14 metų sutartį, kuria Amerika garantuoja Izraeliui naftos tiekimą. Valstybės departamentas pabrėžė, kad sutartis remiasi Camp David sutartimi, kurioje Izraelis pažadėjo sugrąžinti Egiptui Sinajaus pusiasalio naftos šaltinius, ką Izraelis jau padarė.

Sutartį pasirašė valstybės sekretorius Muskie ir Izraelio energijos ministeris Yitzak Modai. Sutartis apima tris atvejus. Jei Izraelis negaus pakankamai naftos (dabar jis sunaudoja apie 160,000 statinių kasdien), Amerika pristatys trūkumą. Jei Izraelis gautų naftos tik labai aukštomis kainomis, Amerika parpintų jam naftos specialiomis taisyklėmis, prijungtomis prie sutarties. Jei Izraelis prarastų savo naftos tiekėjus ir niekur naftos negautų, Amerika duotų naftos mažesniais per 120 dienų.

Prezidentas Carteris pareiškė pasirašymo ceremonijose, kad sutartis sustiprina Izraelio saugumą ir yra puikus investavimas Amerikos saugumui.

Izraelio kabinetas sekmadienį patvirtino šią sutartį, tačiau trys ministrai: žemės ūkio Sharon, finansų Hurwitz ir sveikatos — Shostak kritikavo sutartį, nes Izraelis turės gauti „geresnė“ Sharon pasakė, kad sutartis buvo „greit prastumta ir mums primesta, kad Carteris gautų daugiau balsų ateinančiuose rinkimuose“.

KALENDORIUS

Spalio 21 d.: Hilarijonas, Uršulė, Rikantas, Gilanda

Spalio 22 d.: Melanas, Salomė, Sudimantas, Minė

Saulė teka 7:08, leidžiasi 6:02

ORAS

Saulėta, temperatūra dieną 55 laipsn., naktį 45 laipsniai.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NERISGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KADA TULŽIES PŪSLĖS LIGA CHIRURGIŠKAI GYDOMA

Gilinkimės į tulžies pūslės negerovių šaknis, ištyrę jos pakuškimą savo gydytojo patarimais.

Mediciniškas raginimas

Visas gydymas remiasi žmogaus atsparumu visoms ligoms, įskaitant ir tulžies pūslės (gallbladder) negeroves. Nusilpusiam žmonių organizmui gydymas mažai padės, kol jis nesustiprės. Taip dedasi ir tulžies pūslės atsparus susirgimo atveju. Vargus žmogui susirgusiam aštrių tulžies pūslės negalavimu (akmenimis), kai jis yra pasilpusiame stovyje — be atsparumo. Tokius pacientus chirurgai turi tuojau operuoti — dar tą pačią naktį, kai jie staiga naktį susirgę esti atvežami ligoninėn. Mat, be atsparumo ligonis neatlaiko tulžies pūslės susirgimo — jis gauna komplikacijas. Chirurgas operuoja tokį pasilpėli tuojau, idant, išvengus komplikacijų — dažnai mirtinų.

Susirgus aštrių tulžies pūslės uždegimu (cholecystitu), patariama tulžies pūslės pašalinimo operacija „cholecystectomy“. Tuojau turi būti operuojamas aštrioje būklėje ligonis, neturįs atsparumo, kaip pvz.: chroniškai sergantysis kokia kita liga, priiminėjęs steroidus (cortisoną) ir cukrine sergantysis. Gi, vien tik tulžies pūslės liga aštriai susirgusysis, kitos negervės neturintis, bet atsparumą išlaikęs ligonis, operuojamas mažiausiai po 8–12 valandų atvežus ligoninėn. Tas laukimo laikas sunaudojamas trejopam paciento paruošimui operacijai: 1. Atstatomas paciento sudžiūvimas — vandens ir skysčių kūne sumažėjimas, žmogaus kūne skysčių sumažėjimas vadinamas „dehydration“, o to sumažėjimo į normalą atstatymas vadinamas „rehydration“. 2. Sunormuojamas kraujyje mineralų (elektrolitų) kiekis ir jų tarpusavyje santykis (correction of electrolytes). 3. Duodami antibiotikai prieš operaciją. Aštriai susirgusio tulžies akmenų priepuoliu paciento paruošimas operacijai pakankamas aštuonių — dvylikos valandų. Tada operavimas esti sėkmingesnis.

Dabar kiekvienam bus aišku, kad ta pacia negerove negalaujant: gavus aštrų tulžies akmenų priepuolį gydymas eina skirtingais keliais, priklausomai, ar pacientas yra atsparus, ar jis yra kitų chroniškų ligų tam tikrų vaistų sumenkintais ligoms atsparumo atžvilgiu.

Jei chirurgas nutaria pacientą su minėtu aštrių tulžies pūslės priepuoliu tuojau neoperuoti — jis jį operuoja po trijų — keturių savaičių, ne vėliau. Mat, vėliau operuojant, atsiranda priediniai negervumai: uždegimas, randai ir suaugimai užslepia tulžies takus ir tuomi apsunkina operaciją. Taip operuoti po 3–4 savaičių chirurgas yra linkęs todėl, kad jis stengiasi prieš operaciją pašalinti aštrius uždegiminius (tulžies pūslės uždegimo) reiškinius.

Dabar visa tai žinant, persisi kiekvienam lietuviui šitokia mediciniška tiesa. Kiekvienas, ypač žinąs turint tulžies pūslės negervumus (akmenis) turi stiprinti kūno atsparumą, o ne mažinti jį. Patariama gerti labai gausiai naudingų skysčių (vaisių sultų, paukštiečių liesos sriubos,

lieso pieno). Taip pat atsparumas stiprinamas valgant vaisius, daržoves bei baltymus (kiaušinio baltymas), pieno liesus gaminius, paukštiečių (vištieną — kalakutieną be odos), pupas, pupeles, žirnius, žuvį. Šitaip save žmogus maitindamas esti pasirengęs ne tik žiemai tinkamai sutikti, bet ir aštrus tulžies akmenų priepuolis bus nebaisus: jį chirurgas galės laike 8–12 valandų operuoti ir atsparinio organizmo ligonis bus parengtas operacijai.

Nelaimė kūną silpninančiam visokiais būdais mūšikiui: toks ne tik žiemos aršumams nesti atsparus, bet ir menkiausiai ligai labai lengvai pasiduoda. Žmogaus atsparumą ligoms silpnina visokie žmogaus apsileidimai. Iš tokių ryškiausių yra: rūkymas, girtavimas, beverčių skysčių (koksų — pepsų) vartojimas, vaistų be gydytojo žinios ėmimas, visokiems pelnagaudžiams pasidavimas, matyti, girdyti reklamose mediciniškų dalykų naudojimas, na ir menka mityba — nenaudojimas virš minėtų maisto gaminių. Pasirūpinkime, kad nuo šiandien ne vienas lietuvis nepirkime jokio per TV ar radijo išreklamuoto vaisto. Daug daugiau naudos turės kiekvienas mūšikis, jei jis išmes, nusipirkęs pagal skelbimus, vaistus. Vien tik gydytojo patartas imk vaistą — jokių būdų ne kitaip. Mes iki šiol per daug vaistų naudojome — daugybė jų mums buvo visai nenaudingi, kiti žalingi, o dar treči, net pavojingi. Visi stenkimės taip išprusti savomis asmenybėmis, kad pajėgtume mediciniškai tikru keliu žygiuoti per visą savo tolimesnę gyvenimą.

Kaip chirurgas tvarko tulžies pūslės ligonį

Atlanta miesto, Emory universitete dirbąs chirurgas — profesorius Ira A. Ferguson, JR., M.D. aprašo mediciniškoje spaudoje savo mediciniškai elgesį su pacientu staigiai — vidurnaktį susirgusiu aštrių tulžies pūslės uždegimu (cholecystitu). Staigiu tulžies pūslės akmenų priepuoliu žmogus suseraga dažnai naktį (po stipraus riebaus valgio): prabunda su skausmais dešiniame pašone, kaulyje ar ties duobute, pykina vemti (kartais vemia). Skausmai persiduoda į nugarą ar dešinį petį. Gali pakilti temperatūra.

Tokiais negalavimais sergantį pacientą apžiūrėjęs vėduknaktyje ligoninėje chirurgas Ferguson, kaip taisyklė, neoperuoja ant greitųjų (emergency procedure). Tik minėtiems atsparumo ligoms neturintiems ligonims esti daroma tuojau operacija. Mažiau skubi operacija daroma šiaip sveikiems — atspariams, tik tulžies pūslė aštriai sunegalavusiems: jie operuojami po minėtų 8–12 valandų, pirm juos parengus operacijai minėtu trejopu būdu. Stengiamasi tokiems palengvinti aštrius tos ligos sukeltus reiškinius.

Visi bijo tulžies pūslės trūkimo

Kauno klinikose mirė rentgenologė gydytoja trūkūs tulžies pūslės aštraus uždegimo metu. Visi sujudo ir ėmė bijoti, tokiais atsitikimais,

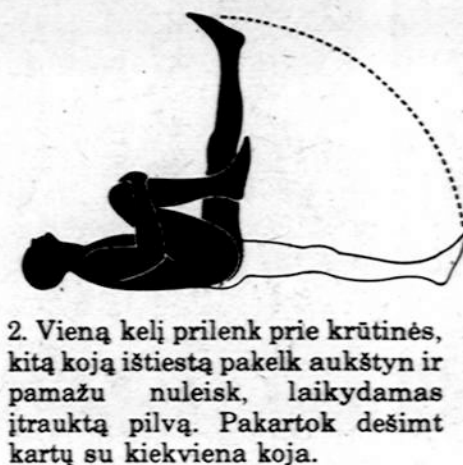

Gail. sesers Onos (Bosaitės) ir inž. Modesto Atkočiūnų vaikučiai: Paulius, Ramutė ir Nina su drauge džiaugiasi gautomis dovanėlėmis Lietuvių sodybos Chicagoje pažmonyje. Nuotr. M. Nagio

Strėnų mankšta

1. Prilenk abu kelius prie krūtinių. Pakartok tužina kartų.

2. Vieną keli prilenk prie krūtinių, kitą koją ištiesią pakelk aukštyr ir pamazu nuleisk, laikydamas įtrauktą pilvą. Pakartok dešimt kartų su kiekviena koja.

3. Atsigaulk ant pilvo pilnai ištiesiomis kojomis. Rankas laikyk sunertas užpakalyje. Pakelk ir nuleisk vieną koją pakaitomis su kita. Pakartok dešimt kartų.

4. Būdamas toje patioje padėtyje kaip Nr. 3, pakelk galvą ir krūtine nuo grindų, po to grįžk į pirminę padėtį. Pakartok dešimt kartų.

mirtino tulžies pūslės trūkimo.

Prof. Ferguson šitaip samprotuoja tulžies pūslės trūkimo atveju. Trūkimas pūslės, pagal jį, atsitinka labai retai. O jei ir atsitinka, tai nėra tokia bėda — toks skubus reikalas, kaip, sakysim, aklosios žarnos (apendikso) trūkimas. Aštraus apendicito atveju, procesas nuo uždegimo pradžios iki aklosios žarnos trūkimo momento eina valandomis, o tulžies pūslės uždegimas iki jos trūkimo tęsiasi dienomis. Be to, trūkusi tulžies pūslė viduriuose esti lopo ma taukinės (omentum), dvylikpirštės žarnos (duodenum) ir kepenų. Pacientas tada gali susilaukti apie tulžies pūslės susidariusių pūlių (abscess). Tik labai retais atvejais (kaip minėtas Kauno klinikose atsitikimas) tulžies pūslė trūksta į pilvo ruimą (peritoneal cavity).

Aštraus tulžies pūslės uždegimo susirgusiojo parengimas operacijai per 8–12 valandų sumažina riziką tos pūslės trūkimo. Mat, reikia turėti galvoje, kad senyvas pacientas, kartais ilgai sirgęs — išdžiūvęs ir mineraliniai kraujyje sumenkę, turi būti per 8–12 valandų atgaivinamas. Jam leidžiama į venas skysčiai, tvarkoma per venas mineralai (elektrolitai) ir per venas duodami antibiotikai. Taip jį tvarkant, krenta pakilęs karštis iki normos. Taip paruoštą pacientą prof. Ferguson operuoja saugiai laike 12–24 valandų, po pirmo tokio paciento apžiūrėjimo.

IŠVADA. Nepaveskime viso darbo kitam, kurį mes patys turime atlikti. Pats

žmogus turi būti kasdien pasirėngęs visokiems netikėtumams. Daug sveikiau bus tam žmogui, kuris tvarkingai gyvens, sveikai valgys ir nenuodys savęs netinkamu valgiu bei tokiu pat gėrimu.

Tokiam staiga susirgus, bus lengviau pernešti ligą ir jos gydymą, įskaitant operaciją. Rūkoriai gauna kvėpavimo takų komplikacijas po užmigimo operacijai. Svaigalų gėrėjai mažina savą atsparumą ligoms, sirgdina kūno organus. O jau netikėsiu maistu besimaitina — tiesiai giltinės gleibin lekia. Kiekviena kūno celė turi apsaugomuosius, atsparumą didinančiuosius enzymus, kurie saugo celę, tuo pačiu ir visą kūną nuo vėžio ligos ir kitokių negalių bei bakterijų — virusų užpuolimo. Iš čia aišku, kodėl vienas žmogus esti atsparesnis vėžiui bei uždegimams, o kitas ne.

Gana mums gyventi mediciniškoje tamsybėje. Pasinaudokime medicinos mokslo atsiekimais — gerinkime savo būitį — stiprėkime visokiems negalėms nepasiduodami. Taip elgdami mes pasirošime žiemos negandoms kuo geriausiai. Tada mes būsim atsparesni visokiems mūsų kūno priešams. Jų gausybė randasi mūsų aplinkoje. Greičiau į sveikatą išlaikanti darbą, per tinkamą valgi ir gėrimą stiprinkime atsparumą ligoms. Apsisaugokime, tautiečiai, nuo mums peršamo netinkamo maisto ir reklamuojamų vaistų.

PASISKAITYTI. Patient Care, October 15, 1980.

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAZINTA LAIDA

Surengė

Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuve išleido septintą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagrazino šią laidą naujais patarimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukelusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Knyga yra labai gražiai įrėsta ir su spalvotomis iliustracijomis. Labai patogi vartojimui.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, Illinois 60629

20 centų mokesčiama.

Kaina su persiuntimu \$4.75

Illinois gyventojai pridėkite dar

SODŽIAUS GARSAI

JUOZO STANKONO kūrinių:

Nemunėlis. Per šilą joją.

Vyturėlis. Meilės balsai.

Debesėliai. Tykiai Nemunėlis teka.

Sūpynių daina ir kitos.

Plokištelės kaina su persiuntimu \$8.75. Galima gauti ir kaseta, kuri kainuoja su persiuntimu \$8.50.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėkite 45 ct. valstijos mokesčio.

Henrikas Radauskas EILERASČIAI

(1965-1970)

Pomirtinė Poezijos knyga.

Išleido Vytautas Saulius 1978. Tiražas 350 egz., 100 pusl. Knyga gražiai išleista. Kieti viršeliai. Kaina su persiuntimu \$6.73. Il. gyv. pridėda 5% mokesčių — 30 ct. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

LIK SVEIKAS

Raisa URBONIENĖ atlieka pramogines dainas, kurias sukurė kompozitorius B. GORBULSKIS.

Garso režisierius Paulius Jasikonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokištelių gamyba, Hollywood, California.

Kaina su persiuntimu \$8.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

BALYS AUGINAS

Giesmės žydėjimo metas

Lyrika

Keturi skyriai: PUMPURŲ VARPAL. BURTAZODŽIAI PIRMAIMU. BE-SAKNĖ GIRIA. AMŽINYBĖS VYN-UGYNAI. 138 pusl. Kieti viršeliai. Gražiai išleista. Spaudė Vilties draugijos leidykla — 1979. Kaina su persiuntimu \$5.75. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

ALĖ ROTA

LAISKAI JAUNYSTEI

Beletristika

Macai be kraujo. Plevos žydi. Skirtingos kofinės. Paeilėptu vardu. Ai tau sakdavau, ai tau sakas ir kitu kilmės pasakojimai.

Spaudė Pranciškonų spaustuve 1977 m. Kaina su persiuntimu \$4.30. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

PASISKAITYTI. Patient Care, October 15, 1980.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY. Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays. Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society. Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių atžymimą, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje U.S.A.	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Jūs grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

JURGIS GLAUDA

BAUSMĖ

Novelių rinkinys

Turinys: Garbės vartai, viena diena pensininkės Stankuvienės gyvenime. Velykinis triptikas: amžinoji verdė, prarastas džiaugsmas, Velykų kolūkis, bausmė, Kedro riešutėliai.

NIDOS knygų klubo leidinys 1980 m., 150 pusl. Kaina su persiuntimu \$8.85. Illinoisaus gyv. dar pridėda 48 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

JURGIS JANKUS

Anapus Rytiojaus

Romanas

286 pusl. Išleido ATETIS 1978. Spaudė "DRAUGO" spaustuve. Ap-lankas autorius. Kaina su persiuntimu \$7.73.

Il. gyv. pridėda 5% valstijos mokesčių.

Advokatai Draugija

VALDEMARAS BYLAINIS

IR

VINCAS BRIZGYS

Tėsių daktarai

2458 W. 69th St., Chicago, Ill.

Vieni tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: Olympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus

treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK

Lietuvius gydytojas

3925 West 59th Street

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4

val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KURAS

GYDYTOJA IR CHIRURGE

KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS

SPECIALISTE

MEDICAL BUILDING

3200 W. 81st Street

Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p. p.

Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialybė vidaus ligos

2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)

Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. ir penkt. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS

ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA

1185 Dundee Ave.

Elgin, Ill. 60120

Valandos pagal susitarimą.

Tel. 289-4422, 373-8222, 286-6675

DR. ROMAS PETKUS

AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofis:

111 NO. WABASH AVE.

4200 NO. CENTRAL AVE.

Valandos pagal susitarimą.

Tel. 289-4422, 373-8222, 286-6675

DR. FRANK PLECKAS

(Kalba lietuviškai)

OPHTHALMISTAS

Tikrina akis. Pritaiko akinius ir

"Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ PŪSLĖS IR

PROSTATO CHIRURGIJA

2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.

Ofiso tel. 776-2880; rezid. 448-5545

MŪSŲ FINANSINĖ TVIRTOVĖ

Lietuvių fondas, sudėjęs kapitalo du milijonus dolerių ir pradėjęs trečią, yra naujų ateivių vienas iš didžiausių įvykdytų užmojų, pasiektas kelių entuziastų darbu ir ištvėrimumu, siekiant tikslo. Jo idėja „Drauge“ iškėlė 1960 metų gruodžio mėnesį dr. Antanas Razma. Jis tada paminėjo, kad mūsų tikslas turėtų būti sudėti milijoną dolerių nejudamam kapitalo, skirto būsimai nepriklausomai Lietuvai, o nuošimčiais naudotis jau dabar, juos paskirstant ten, kur jų labiausiai reikia lietuviškumui užlaikyti. Prieš, kad nėra negalima sudėti ir daugiau negu vieną milijoną. Jau pinigų bus daugiau, tuo daugiau bus galima padėti lietuviškam reikalui. Nujautė, kad teks nugalėti daugybę sunkumų, pirmoj eilėj iš mūsų pačių skepticizmo ir samoningo trūkdomo, kad kelias bus kietas, duobetas ir galima tikėtis nenumatomų vilkduobių.

Sumanymą pirmiausia išdiskutavo savo kolegu gydytojų tarpe ir rado pritarimą. Visu nuširdumu prie Lietuvių fondo steigimo pirmiausia prisidėjo daktarai F. Kaunas, P. Kisieliū, K. Ambrozaitis, J. Valaitis, G. Balukas ir kt. Ne pinigais, bet galingu žodžiu įsijungė į akciją tokie vardai, kaip prel. M. Krupavičius, B. Babrauskas, A. Baronas ir daugelis kitų, o didžiausias ir vienas pirmųjų entuziastas piniginių sumom buvo dr. J. Kazickas ir jo šeima. Fondo reiklų daug padėjo 1962 išsiūpinimas aukojamą sumą nurašyti nuo valstybinių mokesčių.

Fondo idėja kilo stebint kitų kraštų panašius fondus. Vien Amerikoje yra daugiau negu 22,000 įvairių fondų, Britanijoje keli šimtai, V. Vokietijoje garsus Volkswageno fondas, remias mokslus, su 400 mil. dolerių kapitalu. Portugalijoje armėno Gulbenkian dėka veikia fondas, duodas kasmet apie 25 mil. dolerių pelno ir išlaiko prabangią operą. Privatus fondai daugiausia veikia šalyse, kur valstybė per daug nesikiša į kultūrinę sritį, leidžia daugiau pasireikšti privačiai iniciatyvai. Tiek valstybė, tiek visuomenė gali rasti darbo kurio nors mokslo, meno ar kultūros srity, ir viena su kita nesikerta. Fondai negali egzistuoti arba neturi dirvos tik ten, kur valstybė ir kultūros barus monopolizuoja, kur valdžia centralizuota.

Kaip ir kiekvienas drąsesnis sumanymas, ir Lietuvių fondas susilaukė ne tik kritikos ir priekaištų, bet ir pikty žodžių, įtarinėjimų adresu tu, kurie vežė ir veža šį vežimą jau dvidešimt metų. Buvo daug išlieta pagiežos tam tikro mūsų spaudos, dažniausiai slapukų, buvo ir skundų. Valdžios kontrolieriai ne sykį tikrino atskaitomybę ir rado viską geriausiojo tvarkoj. Kai kas, nesiskaitydamos su spaudos etika, kaltino LF veikėjus slaptais „fondeliais“ prie fondo, iš kurių „kažkas turi nemaža pelno“. Tiems, kurie pakėlė tą sunkią naštą, teko ne tik rūpintis fondo augimu, bet ir eikvoti jėgas su piktos valios plunksnos mėgėjais. Fondas yra geram kely ir saugiose rankose. Jį tvarko narių susirinkimo renkama taryba, o pelno skirstyme dalyvauja organizuota visuomenė: po tris atstovus skiria LF taryba ir tris JAV LB

centro valdžia. Atskaitomybę tikrina fondo narių rinkta revizijos komisija. Pelno paskirstymo principus nustato susirinkimas. Šiuo metu 30 proc. pelno skiriama švietimo reikalams per JAV LB Švietimo tarybą, 30 proc. kultūros reikalams per JAV LB Kultūros tarybą, 25 proc. eina specialioms projektams, pvz. Lietuvos istorijos lietuvių ir anglų kalba rašymui. Istorijos rašymas tik susitrukdė, kai Zenonas Ivinskis, su kuriuo buvo sudaryta sutartis parašyti trijų tomų Lietuvos istoriją, mirė vos spėjus baigti pirmojo tomo juodraščių. Tas projektas tęsiamas kitų istorikų. Likusieji 15 procentų pelno skiriami lietuviams studentams, stipendijoms.

Jeigu nebūtų LF, daugelis lietuviškųjų šeštadienių mokyklų jau būtų užsidariusios, neturėtumėm kelių dešimčių vadovėlių, premijų kultūros darbuotojams, nebūtų galėję išvyti pasaulį nemaža gerų veiklų. Daugeliu atžvilgiu lietuviškoji veikla ir gyvybė naujų ateivių po trisdešimt metų įsikūrimo būtų nusileidusi į tokį laipsnį, kokį mes radom čia įsikūrę. Iki šio rudens lietuviškiems reikalams paskirstyta daugiau negu 700 tūkstančių dolerių. Tai buvo ir yra nuolatinė lietuviškam organizmui kraujo transfuzija, kad lietuviybė gyvuotų ilgus metus ir duotų vaisių. Kai kas Lietuvių fondą jau vadina mūsų finansų ministrija.

Antrojo milijono vajeus baigimo dienomis LF turėjo 4828 narius. Iš paskelbto apyskaltinio biuletenio matyti, kad 33,87 proc. pinigų laikomi įvairiuose bankuose, 6,32 proc. yra pirmųjų morkių bonuose, 31,94 proc. korporacijų bonuose ir 27,87 proc. korporacijų akcijose. Tos investicijos kasmet nevienodai duoda pelną, bet daroma kas galima geriau, investavimo būdas ieškomas labai atsargiai. Yra žinoma, kad nemaža labai patyrusių finansininkų reikalauose amerikiečių korporacijų su savo kapitalais turėjė mažesnių pasisekimų, net nuostolių. Laikomasi didelio taupumo. Valdžios, tarybos, įvairių komisijų žmonės dirba, aukojasi ne tik veltui, bet ir daug savo pinigų išleidžia komunikacijai palaikyti. Tik šiek tiek apmokami keli techniniai darba dirba, bet ir tas „atlyginimas“, amerikietišku mastu, yra arbatpinigiai, palyginus, kiek tie žmonės dirba.

Sunkų ir atsakingą, gal atsakingiausią, pareigą turi pelno skirstymo komisija. Nors pelnas didėja, bet neproporcingai su pelnu didėja ir prašymai. Prašomos sumos beveik keturis kartus didesnės nei yra pinigų. Komisijai daug galvosūkių ir priekaištų. Net rimtoji spauda tenka skaityti, kad „štai reikia tai ir tai padaryti, o kur mūsų fondas?“ Arba kodėl fondas to ir to nepadarė, prapižojo, kodėl davė tam, o ne kitam, Jonui, o ne Petrui Raminamasi tik tuo, kad pagal lietuvišką patarlę „nors ir be kailio liksi, visiems neįtiksi“. Nekaltina LF veikėjų tik tie, kurie turi progą iš arti susipažinti su visais jo darbais — pinigų investavimais, administravimu ir pelno skirstymu. Džiaugiamės ir didžiuojamės labai tvirta lietuviška instiucija ir sveiknam Lietuvių fondo iniciatorius, steigėjus, aukotojus ir kitus darbuotojus. Jūsų darbai bus įrašyti į Lietuvos istoriją aukso raidėmis.

Irako—Irano karui suliepsnojus

P. INDREIKA

Po penkiasdešimt metų gerų santykių Irako ir Irano, staiga suliepsnojo tarp jų karas. Karo kibirkštis atsirado dėl teritorinių ginčų ir valstybinių sienų, ypač dėl Tigro—Eufrato upių baseino. Šių upių baseinas yra laikomas legendariniu žmonijos kultūros lopšiu, kuriame kadaise prieš 6000 metų klestėjo Babilono ir Ninėvijės miestai. Dabartinis Irakas kaip tik yra įsikūręs žemutinėje Tigro—Eufrato upių dalyje, kur jos susijungia ir sudaro vieną upę — Šatt al-Arab, įtekančią į Persų įlanką.

Nuo 1913 m. siena tarp Irako ir Irano buvo išvestos Šatt al-Arab upės viduriu. 1920 m., Iranui pradėjus eksportuoti alyvą ir Abadan mieste įrengus rafinerijas, alyva buvo išvežama iš Khurramashahr uosto, esančio ant Šatt al-Arab upės krantų. Irakas dažnai puldinėjimais trukdydavo alyvos eksportą, nes jis buvo nepatenkintas sienų pravedimu upės viduriu, sakydamas, kad nėra atsitikimo tarptautinėje teisėje, kad valstybių sienos eitų upės gelme. Šakas, Irano valdovas, Mohamed Reza Pahlevi, nepažeidamas nuolatinio Irako provokacijų, pagrasino karu ir pradėjo remti Irake gyvenančių kurdų kovą už teises ir atskirymą nuo Irako. Tokiu būdu Irakas buvo priverstas nusileisti ir užleisti Iranui dalį turėtos teritorijos. 1975 m. susitarimas sukėlė didelį nepasitenkinimą ir atėjus į valdžią socialistų partijai — Baath, o į šakos vietą Ajatollah Khomeini, Irakas pajuto, kad atėjo gera proga išlyginti padarytas nuolaidas ir atgauti prarastas žemes.

Kilo karas ir jeigu jis ilgiau užsitęs, jo pasekmės skaudžiai palieštų ne tik kariaujančias šalis, bet ir visą pasaulį, neišskiriant ir Sovietų Sąjungos, nes alyvos šaltiniai rūpi visiems.

Prileidžiama, kad Irakui laimėjus karą, Sovietų Sąjunga dar labiau padidintų savo įtaką Irake, gi sugriuvus Iranui, tuojau atskubėtų užimti Azerbaidžaną, kuris 1941 m. buvo pavestas jai okupuoti, norint apsaugoti naftos versmes nuo vokiečių. Nežiūrint pakrikusių santykių tarp JAV, Irako ir Irano, savaime aišku, kad Amerika neliktų abejinga Maskvos užmačiomis. Dabar iš Irano, Irako ir Kuwait naftos versmių, nekomunistinis pasaulis kasdien išveža apie 18 milijonų statinių naftos (viena statinė lygi 42 galonams). Ilgesnį laiką nutrūkus naftos tiekimui, statinės kaina gal pašoktų iki 100

dol., kas atstria paveiktų Vakarų pasaulio ekonomiką. Skaudžiausiai energijos trūkumą pajustų Japonija, Brazilija ir Europa. Daugelis imonių būtų priverstos užsidaryti, padidėtų bedarbių skaičius ir sumenkėtų visos infliacijos ir recesijos stabdymo priemonės, o taip pat ir ginklavimosi potencialas, kurio taip laukia Sovietų Sąjunga. Iškilus alyvos kainai, dar labiau kristų dolerio vertė ir depresija būtų neišvengiama. JAV spauda mus ramina, kad turima apie 92 mil. naftos statinių atsarga. Bet atsižvelgiant į dabartinį suvartojimo kiekį Amerikoje, atsargų užtektų tik 16 dienų. Žinoma, Amerika turi dar savų išteklių, bet daug automobilių tektų pastatyti į garažus, nes pirmoje eilėje turėtų sukintis fabrikų ratai.

Todėl ne veltui rūpinamasi, kad Hormuzo sąsiaurius būtų neužblokuotas. Netoli jo Indijos vandenynė budi Amerikos laivynas, bet jo iš akių neišleidžia ir Sovietų Sąjunga, kuri yra įleidusi savo nagus pietiniame Jemene, Etiopijoje, o, be to, turi tiesiogines sienas su kariaujančiais kraštais. Todėl Sovietų Sąjunga yra geresnėje padėtyje negu JAV. Iškilus Hormuzo sąsiauriui kokiai nors grėsmei, į pagalbą JAV atskubėtų Anglija ir Prancūzija. Amerika numatyta, kas galėtų atsitikti, jau dabar imasi žygių: stiprinama aviacijos bazės Turkijoje, Egipte ir Saudi Arabijoje. Nei JAV, nei Sovietų Sąjunga nenori, kad pasikeistų jėgų pusiausvyrą Viduriniuose Rytuose, bet, kariaujančioms šalims nesustatikus ir Irakui užėmus Irano naftos šaltinius, nafta virstų politiniu ginklu. Žinoma, kad Irakas nepažįsta Izraelio ir stipriai remia PLO. Izraelis

Irako kariuomenės tankai įsiveržė į Irano valdomą ginčytiną teritoriją

— Bet atsitinka, — šypsojos į maišelį slėpdamas knygą.

— Atsitinka. Visko atsitinka, bet mano metuose nebereikia nė atsitikti. Jau ir be atsitikimo žinau. Nuėdama net paplojo Simui per palto rankovę. Tą plojimą ir dabar, vartydamas knygą, vis dar junta, o nuo jo akys stojasi kita moteris. Aukšta, bet taip smulkiai lieknutė, kad visas kaimas vadino vytele. Sakydavo, jeigu tokias tris rastum, pyne galėtum pinti, bet ji tokia buvo tik viena ir visiškai kitokia, negu visos kitos kaimo moterys ir mergaitės, kitokia, negu jo paties motina, ir taip buvo sukrėtusi jo vaikišką gyvenimą, kad reikėjo tik stebėtis, kaip galėjęs ja taip visiškai užmiršti. Tik kai šį rytą toji moterėlė užnekinio, kai akys perbėgo titulinį šventųjų gyvenimų puslapį, ji vėl aštrių dygliu nudiegė per krūtine. Ne tik ana užmiršta moteris, bet ir visas vaikystės epizodas atsistojo akyse.

Plausiai, Simo tėvai, gyvenę pamiškėje, o jo dėdė Pilypas, tėvo pusbrolis, pačiam kaimo vidury, ten kur ajerai apžėlusioji kūdroj buvo pilna karošų, o šalia vartų augo keliais gėbiais beapkabina liepa. Toliau buvo sodas, ir visko pilnos trobos, tik pats dėdė Pilypa buvo ne visas. Jis buvo be kojų. Viena nupjauta per pusę blauzdos, o kita gerokai aukščiau kelio, bet ir toks jis vaikščiojo apie tiki, žiūrėjo, kad viskas būtų laiku padaryta ir kad kiekvienas daiktas būtų savo vietoje. Net ir pats daug ką darė. Kai rudenį pradėdavo kultū, jis visą kūlimą leisdavo į mašiną. Niekam kitam net pirštų neduodavo prikišti. Šiapus buvo stambus ir stiprių rankų. Kol buvo sveikas, sakydavo, kad kito tokio gražaus visoje parapijoje nebuvo. Kai Simas, tada dar Simukas, nubėgdavo į svečius, jis, viena ranka pašėmęs, įkeldavo jį į vyšnį ir liepdavo valgyti, kiek tik

NACIŲ IR KOMUNISTŲ GENOCIDAS

Apie nacių genocidą (holocaust) yra jau prirašyta ir išleista šimtai knygų laisvojo pasaulio kalbomis, ir tam reikalui skirta ištisai visa eilė žurnalų numerių. Šiomis dienomis pasirodęs amerikiečių mokslinio pobūdžio žurnalo — „The Annals“ — vasaros numeris (July, 1980) ištisai skiriamas nacių genocidui (Reflections on the Holocaust). Tai rimto ir mokslinio pobūdžio žurnalo, ir daugiau negu 20 straipsnių skiriama minėtam klausimui nagrinėti. Tai nėra menkas leidinys. Numeris turi 315 puslapių. Žurnalas leidžiamas rimtos organizacijos — The American Academy of Political and Social Science.

Visi minėtu klausimu straipsniai nėra propagandiniai, o parašyti kolegijų ir universitetų profesorių. Į nacių genocidą žiūrima iš visų pusių. Jokių priekaištų nei žurnalui, nei straipsnių autoriams negalima padaryti. Skaitant tuos straipsnius susidaro įspūdis, kad tik naciai tėra vykdė genocidą. Apie komunistų vykdomą genocidą bolševikų pavergtuose kraštuose Europoje, Azijoje, patčioje Sovietų Sąjungoje ir Raudonojoje Kinijoje nėra beveik nė žodžio. Nėra tikslų duomenų, kiek naciai išžudė ir nukankino žmonių savo siaubėjimo laikais Europoje. Spėjama ir grubiai skaičiuojama, kad nuo jų rankų žuvo apie 6 milijonai žydų ir apie 5-6 milijonai kitų tautybių žmonių.

Komunistų genocidas vykdomas nuo 1917 m. ir vyksta ir šiandien jų vergijoje esančiuose kraštuose. Niekas nėra suskaičiavęs ir turbūt niekad nesuskaičiuos komunistų aukų Europoje, Azijoje ir paskutiniiais metais Afrikoje, JAV pašonėje — Kuboje — Centrinės ir Pietų Amerikos kai kuriuose kraštuose. Spėjama, kad nuo komunistų rankų nuo 1917 metų yra žuvę kalėjimuose, vergų stovyklose ir sušaudyta apie 150,000,000 žmonių. Svarbiausia, kad komunistų genocidas tebevyksta ir nematyti jam galo.

Prieš mūsų tėvų tėvui žuvant, mūsų senelis vieton savęs davė aukščiausią valdžią Vilniuje Jaunučiai; Jogailos tėvui Algirdui — valdžią Kęstučiui — Traukuose. Ir kadangi mūsų tėvai, kunigaikštis Algirdas ir kunigaikštis Kęstutis, nuo jaunystės sutarė, o dabar pamatė jįms kunigaikščio Jaunučio

Laisvasis pasaulis apie komunistų genocidą toli gražu nėra pilnai informuojamas. Jį sujudino savo veikalais tik Aleksandras Solženicinas. Bet to dar nepakanka. Jei atskiri žurnalų numeriai yra skiriami nacių genocidui, žymiai daugiau vietos turėtų rasti laisvojo pasaulio spaudoje komunistų genocido klausimas.

Iki šiol lietuviai nėra išleidę nė vieno rimtesnio veikalo svetimomis kalbomis apie komunistų vykdomą genocidą bolševikų pavergtose Lietuvoje. Nepaprastai pavėluotas reikalas. Reiktų pajudėti.

Būtų tikslu ir reikalinga kiekvienam lietuviui parašyti po kelių sakinių laiškučių „The Annals“ žurnalo redaktoriumi ir kviesti jį skirti vieną iš to žurnalo numerių ateityje komunistų genocido klausimo pilnam išnagrinėjimui. Redaktoriaus vardas, pavardė ir adresas: Mr. Richard D. Lambert, Editor or „The Annals“, 3937 Chestnut Street, Philadelphia, Pennsylvania, 19104.

Laiškutis galėtų būti maždaug tokio turinio: — Sir, I read the July, 1980, issue or „The Annals“, which was devoted to the Nazi genocide (holocaust) with a great interest. The editors of this issue did an excellent job. I would like to suggest to you to devote one of the issues of your journal in the near future to the Communist genocide. As you know, the Communists in Europe and Asia have murdered, exterminated and annihilated in the most brutal ways tens of times as many human beings as the Nazis did. The Communist genocide continues with no end in sight. Sincerely, (parašas). Duotinas laiško autoriaus adresas. Be abejo, tai tik pavyzdys. Visa tai galima pasakyti savo žodžiais.

JAV LB Visuomeninių reikalų taryba yra suda ryta iš Philadelphiajos ir apylinkės lietuvių. Tuo reikalu iniciatyvos galėtų parodyti ir ji.

J. S. Butvydas

kai kurias neteisėtas, tai susitarė kunigaikštis Algirdas su mūsų tėvu kunigaikščiu Kęstučiu, kad jie, šiaip ar taip turi užimti Vilnį ir Jaunučių išvyti. Ir sutarė dieną, kurią jie turės būti prie Vilniaus.

Vytauto skundas prieš Jogailą ir Skirgailą (iš „Lietuvos metraščių“)

KNYGA

JURGIS JANKUS

2

— Tikrai labai aciū už tokią knygą. Ir labai aciū, kad išsaugojai. Dabar sakyk, ką tamsta už ją norėsi? — suko Plausys greičiau užbaigti reikalą.

— Norėsiu? — nustebto moterėlė. — Ką aš, tamstele, už ją norėsiu. Nieko. Sakiau, kad pati nepasikaitau. Kol gyvenu branginu, bet ar beilgam. Išėjus, kas nors į šiuokšlyną išmes. Vertiau tegu būnie geroje rankose. Sako, kad tokių lietuviškam mokslui reikia.

— Bet vis tiek, — jau drąsiau prašneko ir Simas, — ką nors...

— Aš kiekvieną pavasarį užperku mišias už vyskupą Valančių. Kai sužinojau, kad jis mirė pačiam pavasarį, tada ir užperku. Ir užpirkinėsiu, kol gyva būsiu. Kaip kitaip galėčiau jam atsilyginti už tokią brangią knygą, tai va, kai aš išėjusi, užpirk kokias mišias už jį. Gal jam jos ir nebereikalingos, bet jis jau žinos ką daryti, padalins reikalingiems. Kai viena galvoju, man jis toks pat šventas, kaip jo knygoje aprašyta. Aš nemokytą, ko geresnio iš manęs ir laukti, bet man taip rodosi, ir gana, tik apie jį niekas taip nemoka parašyti, kaip jis apie kitus rašė.

Simas Plausys prižadėjo. Prižadėjo ne tik už Valančių, bet ir už ją.

— Žinoma, jeigu ne man pirma prireiks, — prižadėjęs dar pridėjo.

— Tik jau nesėkėk, — prašnekojo moteris, — tik ne. Kur jau čia toks jaunas, gražus ir sveikas.

eg.

Putnamo Seselių Neringos stovykla

Noriu keliais žodžiais pasidailinti su Jumis, ką girdėjau ir mačiau Neringos stovykloje. Jau keleri metai nebuvau buvusi ir labai norėjau aplankyti Neringą, kur ir aš vadovavau kaip Neringos "mama", vaikams būnant mažiems. Neringos "mama" gyvena su pačiais mažiausiais ir rūpinasi jų gerbūviu dieną naktį. Ties namelis (10 vaikų), kuriame ir "mama" gyvena, yra jos "vaikai" per visą stovyklą. Kartu miega, valgo, atlieka programą, mokyti, dalinasi džiaugsmu, liūdesiu ir dienos rūpesčiais. Mergaitės ir berniukai stovyklos turi Neringos "mamas". Man teko būti "mama" abiejose, — berniukai kaip ir mergaitės pasiilgti namų ir liūdnais momentais glaudžiasi prie savo "mamos".

Nuvažiuos pasiimti sūnus iš berniukų stovyklos, pataikiau į Donelaičio vakarą. Salė buvo išpušta keturiomis sezonais. Vienam kampe žaliavo medžiai ir žydėjo gėlės, kitame sukrutėsi šieno kupetos ir nuimti javai, kitur žaliavo eglutės baltame sniege, papuoštos keliais šiaudinukais, sienas puošė Donelaičio paveikslas ir išrašytos ištraukos iš jo raštų. Skaitymus iš Donelaičio "Metų" bei ištraukas iš jo gyvenimo atliko vadovai, kurias išsenaizavo vyriausieji berniukai. Jaunesnieji didelėm akutėm žiūrėjo kaip baudžiavos metu žmonės dirbo, gveno ir vargo.

Sekandį dieną šventė Žolinę. Visa stovykla suėjo "šeimomis", kuriomis buvo pasiskirstę pradžioje stovyklos. "Seimai" priklauso tėvai, vienas ar abu seneliai ir vaikai. "Seimos" gausios, pasirenkamos žymesnių lietuvių pavardės ir tradicijos. Į Žolinę "šeimos" ejo pasipuotė šventiškai, nešdamos plakatus ir vainikus. Graži procesija iškilmingai atėjo į Mišias, kurios buvo atnaujintos lauke prie stovyklos kryžiaus. Su statė plakatus prie altoriaus, vainikus užkabino ant beržinio stovyklos kryžiaus, ir susėdo "šeimos" iškilmingai šv. Mišias. Kun. A. Saulaitis, SJ, pamokslė paaiškino "Seimų" suėjimo prasmę, įvedė į Žolinės tradicijas ir prasmę. Po Mišių visi rinkosi paviljone, kur "šeimos" skėstė savo preles, maistą, skėstė ir žaidimus, ir galėjai pabandyti savo laimę. Vykto pietūs.

Vakarienės metu, berniukų stovykla šventė stovykavimo dešimtmetį. Valgykla buvo išpušta įvairiaspalviais balionais, o lubose kabėjo tinklas balionų. Po vakarienės, pristatė Gabrielius ir Giedrius Ambrozaičius, Antaną ir Tada Kulbius, kurie stovyklavau nuo pirmųjų metų, o paskutinius kelerius metus jau yra vadovais, taip pat jų motinos yra buvę stovyklos "mamos" po kelerius metus, ponis Kulbėnė ir šiais metais stovyklavo kaip "mama". Vytenis Cyvas, kuris vadovavo pirmoje stovykloje ir kitose, atvažiavo vadovauti dešimtmečio stovykloje, įnešė džiulį prisagą su dešimt žvakučių. Visi stovyklai dainuojant ilgiausių metų, vadovams laikant šaltą ugnį (sparklers), kuri sprakėjo ir čirškė, atkabino tinklą ir iš lubų pasipylė balionų lietus. Berniukai šoko balionų gaudyti ir sprogdinti, kiek ten buvo džiaugsmo, juoko ir triukšmo. Čia yra dalis programos, kurioje man teko dalyvauti.

Pirmos savaitės programa susideda iš susipažinimo, vabalų ir žaidimo dienos, taškų už lietuvių kalbą, išraiškos šokių, vaidinimo ir konkursų dienos, uždavinų popietės, per kurią vyresnieji berniukai pastatė kliūčių taką, pasakų ir talentų vakaro, kuriame visi nameliai pasirodė, Sadūnaitės teismo, kryžiaus kelias, šeimos vakaro ir išvežimų. Per išvežimus dalyvauja tik vyresnieji berniukai. Stovyklautojus padalino į kelias grupes: Pirmoji grupė turėjo įsityti ir iškelti Lietuvos vėliavą, slapta išspausdinti ir iš-

leisti atsišaukimą prieš komunistinę valdžią. Antroji grupė buvo išstremta į Sibirą. Trečioji grupė buvo šeimos, kurios turėjo bėgti į užsienį. Ketvirtoji grupė liko nameliuose ir talkino partizanams. "Rusais" buvo vadovai.

Kai naktį prasidėjo areštai, stovyklautojai su vadovu priežiūra turėjo patys susigaudyti kas vyksta ir susiorganizuoti. Tie, kurie su spėjo, išbėgo. Kiti turėjo atlikti savo uždavinius. Su tais, kuriuos suėmė, "rusai" elgėsi gan "žiauriai". Surišo rankas, neleido kalbėti lietuviškai, visą laiką barėsi, šaukė kokie jie yra negerai, apstumdė, laikė kiekvieną atskirai, neleido patogiai įsitaisyti ir vis tardė. Tardant šaukė, kad meluoja ir liepė pripažinti jų "tiesą". Vienas berniukas pasakė, "aš galėjau pajauti, kaip tada buvo, tikrai baisu".

Antros savaitės programa: sporto šventė, kūrybos diena — cirkas, operos vakaras, šv. Mišios diena praleidžiame visą dieną gamtoje ir miegame po žvaigždėtą dangum, Donelaičio diena, Žolinė ir dešimtmetis. Pamokos susideda iš meno, kūrybos, dainų, skaitymo, žodyno praplatinimo, pasirušimo įvairioms programoms ir plaukimo. Vyresnieji berniukai praleidžia daug laiko su Norbertu Lingertaičiu dirbtuvėje, iš medžio piaušydami kryžius, koplyteles, žvakides ir kitokius darbelius. Aišku, stovykla neapsėjo ir be lauzų, per kuriuos skambėjo dainos ir žaidimai.

Dievo meilė ir Jo buvimas yra labai jaučiami kasdieniniame stovyklos gyvenime. Šv. Mišios yra atnaujamoms taip, kad stovyklautojai jas suprastų. Dažnai renkasi i. beržų šventovę. Mišių, pagarbinti Dievą ar Jam padėkoti už visas dovanas. Vadovai su savo nameliais atskirai turi susikaupimus ir įvairias maldas bei pasidalinimus dienos įvykiams. Kiekvieną ketvirtadienį, stovyklautojams sumigus, vadovai susirenka savo Mišioms. Dievo apvaizdoje, dalinasi stovyklos rūpesčiais, atspira vieni kitus už nesupratimus ar padarytas skriaudas ir pasisėmė Dievo meilės ir stiprybės laukia sekandios dienos.

Kiekvieną kartą kai nuvažiuoju į Neringą mane stebina jos vadovai. Atvažiuoja studentai ir "mamos", aukodami savo laiką ar atostogas, dirbti visai vasarai ar kelioms stovykloms. Jie atiduoda visą save. Su kokia meile ir atsidavimu jie rūpinasi stovyklautojais savaitę po savaitės. Nuo ryto iki vakaro su jais dirba, žaidžia, mokyti, juokiasi, paguodžia ir ruošia įvairias programas. Retai kada vadovai matomi susibūriavę kartu, jie visada yra stovyklautojų tarpe. Seselių sukurta atmosfera ir vadovų meilė atsiliepia į stovyklautojus. Jie ne tik arčiau pažįsta savo kraštą, ir jo tradicijas, išmoka dainų bei darbėlių, bet stipriai išgyvena Dievo meilę ir Jo ramybę per seses, savo vadovus ir gražią Neringos gamtą. Vadovai išbūvę visą vasarą būna nepaprastai išsiję ir pavargę, bet pilni nuotaikos, kad kitais metais vėl susitikis Neringoje.

Neringoje vyksta Putnamo seselių, seselės Ignės vedamos angliukų (lietuvių kilmės, lietuviškai nekalbančių vaikų), mergaičių ir berniukų stovyklos. Gal le vasaros, dvi savaites stovyklauja moksleiviai ateitininkai.

Nijolė Balčiūnienė

Geriausias draugas yra tas, kuris mūsų ydas nuslepia nuo kitų, bet jas atidengia mūsų pačių žvilgsniui.

Secker

Geras rašytojas nėra per se geras knygos kritikas, taip pat, kaip geras gėrikas nėra automatiškai geras pilsytojas.

Jim Bishop

Modeliuotojos Putnamo seselių Chicago's rėmėjų surengtoje madų parodoje: Gražina Rinkūnienė, Ina Kondiūtė, Rima Lizdenytė-Cell ir kitos.

Nuotr. V. A. Račkauskio

LAISKAI DRAUGUI

REIKIA ĮAMZINTI LIETUVOS PASIUNTINYBĘ

Nepriklausomos Lietuvos legaliu ir oficialiu simboliu yra Lietuvos atstovybė Washingtone, D. C., tebesanti didele juose, šaukiniuose rūmuose, įsteigtuose nepriklausomos Lietuvos laikais ir pinigais.

Daug metų tenai gyvena mūsų garbingi diplomatai. Šiuo metu Lietuvos atstovas dr. Stasys Bačkis su poniu. Neseniai turėjau progą rūmuose lankytis, juos apžiūrėti gerb. šeiminkų sveitintum naudotis. Tenai yra vertingų baldų, paveikslų, skulptūrų, medalių, nuotraukų, knygų, gintaro, kilimų, audinių ir kt. Taip pat daug vertingų dokumentų — raštų.

Šiuo laiką buv. nepriklausomos Lietuvos deponuoti pinigai, kuriais buvo išlaikomos Lietuvos pasiuntinybės, gali greit pasibaigti. Tačiau tikimasi JAV pasiuntinybės bus ir toliau išlaikoma.

Bet JAV-ių politinė laikysena nėra pastovi kai kurių valstybių atžvilgiu. Be to, išmirštant būv. nepriklausomos Lietuvos paskirties diplomatams, neišku, ar JAV-bės sutiks diplomatinėmis pareigoms tvirtinti ne Lietuvos piliečius.

Tokiai neišikiai padėčiai

esant, būtinai reikia parengti gerą knygą — albumą, lietuvių ir anglų kalbomis, apie Lietuvos pasiuntinybę. Pirmiausias fotografas turėtų nutraukti visus vestingus tenai esančius turtus, dalykus, kiekvieną kambarį, pastatą iš lauko pusės ir kt. pagal iš anksto sudarytą sąrašą.

Duoti pilną pasiuntinybės istoriją. Kiek supratau, dabartinis Lietuvos Pasiuntinys tokiame darbu mieliai talkintu, padėtų. Su juo reikėtų tartis dėl redaktoriaus.

Knyga Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono, D. C. būtų vertingas dokumentinis leidinys ne tik įvairių pažiūrų lietuviams, ne tik istorijai, bet ir svetimsiems, tiek besidomintiems JAV politinės veiklos istorija, tiek Washingtono, D. C. miesto istorija, tiek meninių JAV-ių pastatų istorija.

Taigi, pirkėjų rinka būtų platoka ir gausnis tiražas palengvintų visą išleidimo našta.

Leidėjas jau yra (jei nepasiūlytų kokia turtinga amerikiečių leidykla), bet reikia stambaus mecenato, užtikrinančio knygos parengimą, nuotraukas, redagavimą, išleidimą. Laukiama pasisiūlančių.

Alg. Gustaitis

Perskaite "Draugą" duokite jį kitiems pasiskaityti.

LEADING PROFESSIONALS

SOUTHWEST LAW OFFICE

QUALITY SERVICE AT AFFORDABLE FEES

Kathleen O'Rourke - Attorney at Law

Mon. thru Fri., Wed. evenings and Sat. mornings

Initial Consultation..... \$10

Bankruptcy (plus filing cost... app. \$60)..... \$250

Husband & Wife..... \$350

Residential Real Estate (Torture \$50 extra)..... \$200

home sale..... \$150

home purchase..... \$250

Dissolution of Marriage (plus filing cost... app. \$75)..... \$300

Uncontested (no property or children)..... \$300

Contested (with settlement agreement)..... \$500

Simple Will..... \$50

Husband & Wife (2 wills)..... \$100

Probate, Adoption, Name Change, Traffic and other services

6455 S. PULASKI RD. — 581-6508

SAVE THIS AD... WHEN YOU NEED US WE'LL BE HERE

HYDE PARK KENWOOD HOME HEALTH CARE AGENCY INC.

• COORDINATED HOSPITAL TO HOME CARE

• MEDICARE PARTICIPANT

• PRIVATE PATIENTS

• MEDICAID ACCEPTED

ALL PATIENTS

ALL AGES

PHYSICAL THERAPY • SPEECH THERAPY • MATERNITY CARE

• MEDICAL SOCIAL WORKERS

• HOME HEALTH AIDES

288-2253

1525 E 53rd

CHGO

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

We'll help you make the right move

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI

Kreipkitės į

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. — 767-0600

Independently owned and operated

Florida Real Estate

Namų pirkimo reikaluose: Clearwater, Largo, Belleair, Seminole apylinkėse (Netoli St. Petersburg piliečių klubo) Prašau kreiptis:

LIUCIJA VAIGAITIENE

Realtor - Associate

Rodgers & Cummings, Inc.

Tel. Dieną 813-581-9411

Vakare 813-585-2738

MISCELLANEOUS

už apdraudą nuo ugnies ir automobilių — 30% — 30% pigiau mokėtis bilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Tel. — GA 4-8654

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlo.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2737

Vytautas Valentinas

NAMŲ APSILDYMAS

Išstatu naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinius pečius į gazuinius.

ALBIN BANYNS, Tel. 447-8806

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkaustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4059 Archer Avenue

Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

VALOME

KILIMAS IR BALDUS

Plaukame ir valkvojame

visų rūšių grindis.

BUBNYS — Tel. RE 7-5168

MOVING

SERENAS perkausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-8063

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks.

Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra.

Į automatą gali kalbėti lietuviškai

palikit pavarę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pagelaujamos geros raišės

prekės. Maistas iš Europos sandėlo.

2608 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

TEL. — WA 5-2787

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

★

Dienraščio "Drauge" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Garso režisiorius Paulius Jasikonis. Išleido GINTARAS, filmų ir plokštelių gamyba, Hollywood, California.

Kaina su persiuntimu \$8.95

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

PLATINKITE "DRAUGĄ".

HELP WANTED VYBAI

AIR FREIGHT FORWARDER

POSITION AVAILABLE

Typing airway bills and general office work.

AIRPORT AREA

Ask for Mr. Oliver 635-6933

DOMESTIC

ALFRED ERICH SEINN

Jonas Basanavičius

The Patriarch of the Lithuanian

National Renaissance

East European biography Series

No. 1.

Išleido Oriental Research Partners, Mass. 1980. Kietasis viršelias. Kaina su persiuntimu \$10.

Illinois gyv. dar prideda 57 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Užsakymus siųsti:

DALYVAUJA: Berklee muzikinės kolegijos koncertinis choras
Sol. Marytė Bizinkauskaitė
Kolegijos instrumentalistai
— mokyklos dėstytojai
Programa atliekama lietuvių kalba.

RETAS IR NEPAKARTOJAMAS ĮVYKIS

1980 m. spalio 25 d., šeštadienį, 7 val. vak. Marijos Aukštesniosios Mokyklos Auditorijoje

KOMPOZITORIAUS JERONIMO KAČINSKO VOKALINIS IR INSTRUMENTALINIS MUZIKOS KONCERTAS

BILJETAI: \$10.00, \$7.00, \$6.00, \$4.00

GAUNAMI VAZNELIŲ PREKYBOJE,
TELEF. — 471-1424

Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti
šiam ypatingame koncerte.

LIETUVIŲ FONDAS

Lietuvos Dukterų draugijos seimo atidarymas spalio 3 d., Jaunimo centre.
Nuotr. S. Prapuolenio

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJOS SEIMAS

Spalio 3-5 d. Jaunimo centre buvo Lietuvos Dukterų iškilminga ir prasminga šventė — draugijos 20-ties metų veiklos paminėjimo seimas. Draugijai pradžia davė vieno žmogaus artimo meilė, jos pavadinimas — Lietuvos Dukterys — giliai prasmingas, jos šūkis — pagalbi ranka vargštančiam — nurodo draugijos siekimą ir veikimą.

Seimas tęsėsi 3 dienas. Pirmoji dalis, kurioje dalyvavo kviečiai ir skyrių bei Chicagos seniūnijų atstovės, prasidėjo draugijos vėliavos pašventinimu — krikštu. Krikštą atliko dr. jos kapelionas kun. J. Juozėvičius, krikšto tėvai — Ona Bakaitienė-Gureckaitė ir Marius Kiela. Seimui pirmininkauti pakviesta Lūcija Lazauskienė, sekretoriauti — Birutė Prapuolienė. Himnus sugiedojo Aldona Buntinaitė, Lilijai Šliuteriui akompanuojant. Kun. Juozėvičius sukalbėjo invokaciją. Atsistojimu pagerbta dr. jos įkūrėja kun. dr. F. Gureckas ir mirusios narės. Į seimą įsiregistravo 50 narių.

Sveikinime vysk. Bruzgas ragino dukteris padedant artimui, krypti dėmesį ne tik į kūną, bet ir į sielą. Gen. kons. Daužvardienė pastebėjo, kad dr. ja ne tik išsiskirio, bet ir išsiskajo, dirba kukliai, be triukšmo. Ragino kaip tik daugiau garsintis, kad dar didesnis skaičius žinotų į ką kryptis nelaimės atveju. Balfo pirmininkė M. Rudienė pažymėjo: „Ištiesta pagalbos ranka nelaimėje yra šviesa ir šiluma tamsoje ir šaltyje“. D. jos signatarė Bronė Peters, prisimindama pirmuosius dr. jos žingsnius, pastebėjo, kad visi kun. Gurecko užsimojimai ir svajonės pildosi.

Seimą sveikino Lietuvos istorikų vardu A. Rūgytė, Lietuvių moterų federacijos Chicago klubo vardu dr. O. Mironaitė, Lietuvos Didž. Kunig. Birutės draugijos vardu K. Leonaitienė, Ateitinių federacijos ir vyr. giedrininkių vardu E. Vilimaitė. Birutė Briedienė, buv. dr. jos pirmininkė linki dr. jai gyvuoti iki visiems bus nušluostytos ašaros.

Regina Bagdonienė savo kruopščiai paruoštoje paskaitoje priminė prel. M. Krupavičiaus žodžius: „Juk niekas žmonių nėra tiek galingas, kad galėtų be kitų pagalbos gyventi, ir niekas nėra tiek suvargęs, kad kuo nors negalėtų kitam padėti“. Toliau sustojo prie kun. Gurecko paliktų pagrindinių dr. jos savumų, iš kurių svarbiausi yra artimo meilė ir pagarba, neapsiriboti kuria nors etnine grupe, neteisti, nekalsti, kas vakar buvo ar rytoj bus, bet tik žiūrėti kas šiandien yra, būti lankstoms ir greitoms.

Pirm. E. Kielenė davė draugijos 20-ties metų veiklos apžvalgą. Dr. ja 1959 m. balandžio 17 d. užregistruota Illinois valstijoje

pagal čarterį Nr. 1750752. Signatarai — kun. dr. F. Gureckas, Bronė Peters, Aleksandra Gylėnė, Aldona Minelgienė, Ona Šilėnienė. 1960 m., gruodžio 2 d. sušauktas steigiamasis susirinkimas ir išrinkta I-jų valdyba. Dr. jos išėjimas į viešumą — 1961 m. vasario 15 d. literatūros vakaru. Lėšoms sukelti organizuojami 2 parengimai į metus, o dar vėliau pridėdama ir gegužinės, garų išpardavimai. 1964 m. talpininkaujant gen. kons. J. Daužvardienėi ir advokatui A. Keželiui, patvirtintas dr. jos statusas. 1968 m. dr. ja gauna „Tax Exemption“ teisę. Narių skaičius auga, naujos seniūnijos, nauji

Lietuvos Dukterų draugijos vėliavos pašventinimas. Vėliavos kūmai — O. Bakaitienė ir M. Kiela, šventina kun. J. Juozėvičius.
Nuotr. S. Prapuolenio

A. + A. MIKUI PANARUI mirus,
jo žmonai Mildai, sūnams Arvydui, Raimundui ir jų šeimoms reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

AUDRONĖ ir ANDRIUS GAIZIONAI
ADELĖ ir BENAS SIMONAČIAI
ALDONA ir ALFAS SIMONAČIAI

A. + A. Elenutei Balčiūnaitei-Masaitienei
mirus, dalinamės skausmu su jos vyru dr. ČESLOVU MASAČIU ir velionės broliais: prel. VYTAUTU, SILVA, a. a. dr. JURGIO vos kelių savičių laikotarpyje. Visai BALČIŪNŲ ŠEIMAI reiškiamo gilią užuojautą.

JADVIGA ir ADOLFAS DAMUSIAI

KUR TAS ŠALTINĖLIS

Edmundas Kuodis ir Jonas Grijotas įdainavo 27 populiariąsias harmonizuotas liaudies dainas su penkių įvairių instrumentų palyda. Išleido dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo programos vedėjas, gyv. Watchung, N. J.

Driejų plokštelių albumas su persuntimu kainuoja \$14.95. III. gyv. prieda 70 c. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

skyriai kuriasi. Iki šiol turėta 14 valdybų, kurių pirmininkėmis vienai ar daugiau kadencijų buvo: B. Peters-Petravičienė, B. Diki-nienė, E. Diminskienė, A. Domanskienė, E. Kučiūnienė, B. Briedienė, S. Adomaitienė, D. Valentinaitė, E. Kielenė.

Sekė išdininkės Gražinos Micevičiūtės pranešimas. Sausi skaičiai parodo kiek šilumos ir šviesos jie galėjo atnešti. Per tą 20 metų surinkta aukų 234,357 dol., iš kurių pirkti dr. jos nameliai, pavadinti kun. dr. F. Gurecko vardu.

Revizijos komisijos pirmininkė A. Dumbrienė patvirtino išdininkės pranešimą.

Socialinio skyriaus veiklos apžvalgą vicepirmininkė O. Bakaitienė išvardino, kiek sušelpa, kiek aplankyta, kiek siuntinių siųsta, kiek palaidota ir antkapių pastatyta. Viskas paremta skaičiais.

Skyrių atstovės darė pranešimus: Beverly Shores — H. Zitkienė, Melrose Parko — A. Briškaitienė, Washingtono — D. Būtenienė, Los Angeles — S. Šakienė, Arizonos — B. Peters. Visur dirbama, organizuojama, šelpiama.

Statutui keisti komisijos pirmininkė P. Masilionienė perskaitė įneštus papildymus bei pakeitimus, talkininkaujant dr. jos atstovui prie valdžios įstaigų J. Sakui, kurie balsų dauguma buvo priimti.

Po trumpų diskusijų ir rezoliucijų pirmininkė seimą uždaro ir

kviečia dalyvauti parodos atidaryme.

Atidarymo žodyje E. Kielenė pastebėjo, kad ši paroda yra ypatinga, nes visi eksponatai atvežti neperšieniai iš Lietuvos išrūkusios Pupelių šeimos. Pupelienė-Ozoraitė iš Molėtų, kaip ir daugelis mūsų tautiečių, jaunystėje pergyveno žiaurią šeimos tragediją. Tėvas, prekybininkas, buvo išvežtas į Sibirą, kur kentėjo drauge su kun. J. Prunskio tėvu. Kartu žuvo ir kartu palaidoti.

Antroji dalis — balius, banketas. Vakara pravedė parengimų vadovė V. Rumšienė. Programą atliko solistai Vaclovas ir Margarita Momkai, muzikui A. Vasaičiui akompanuojant. Solistams Momkams tenka nuoširdi padėka, nes ne tik savo meną dr. jai paaugojo, bet ir išlaidas, surištas su pasiruošimu programai. Ačiū taip pat paaugusiems laimėjimams stambias dovanas.

Trečioji dalis — šv. Mišios dr.

jos įkūrėjui ir mirusioms narėms prisiminti. Jas atlaikė kun. J. Juozėvičius. Po Mišių bendri pusryčiai ir seimo uždarymas. B.P.

JERUZALĖ SUSITINKA AMŽINYBĖ SU ISTORIJA

Romoje įvyko 26-toji Tautinė italų Biblinė savaitė, kurioje buvo nagrinėjama tema: „Jeruzalė šv. Rašto šviesoje“. Jonas Paulius II audiencijoje priėmė Biblinės savaitės dalyvius, šv. Rašto profesorius ir studentus, ir pasakė kalbą, išreikšdama viltį ir visų tikinčiųjų troškimą, kad Jeruzalė tiktai taptų „šventuoju miestu ir taikos miestu.“ „Kiek paveikslų, kiek paslapčių slepiasi tame žodyje: Jeruzalė“ — kalbėjo popiežius. — „Mums, krikščionims, Jeruzalė yra geografinis centras, kur susitinka Dievas su žmogum, amžinybė su istorija. Ten Kristus mokė, valgė paskutinę Vakariene, ken-

tėjo ir prisikėlė, šventąją Dvasią dovanojo Bažnyčiai, visi mūsų tikėjimo pagrindiniai elementai yra išaugę šventojo Miesto palaimintose kalvose.“

Iš 3-jo tūkstantmečio prieš Kristų atrastose Eblės lentelėse jau užrašyta „Jerušalaim“ vardas. Visa šventojo Rašto tradicija nuo Melkizedeko ir Abra-

omo iki Apokalypės vis kartojasi Jeruzalės vardą. Tikrai tai yra vienintelis pasaulyje miestas ir kartu Bažnyčios simbolis, kuris talpina savyje dvasinę ir teologinę prasmę. Popiežius džiaugėsi, kad Biblinės savaitės metu vyravo ekumeninio bendravimo dvasia, svarstant Jeruzalės liečiančias problemas.

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. VIrginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. REdpublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLympic 2-1003

A. + A.

BRUNO R. VALENTOR

Gyveno Oak Lawn, Illinois.

Mirė spalio 18 d., 1980 m., sulaukęs 56 m. amžiaus.

Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Adelle, sūnus Steven ir dukterė Christine D., sesuo Dolores Valentor, gyv. Seattle, Washington, dėdė Otto ir Anna Kassauski, gyv. Hickory Hills, Illinois, teta Andriulienė, gyv. Hart, Michigan ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Blake-Lamb koplyčioje, 4727 W. 123rd Street, Oak Lawn, Illinois.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, spalio 22 dieną, iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėtas į St. Catherine of Alexandria parapijos bažnyčią, 107th St. ir Kedvale Ave., kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoje gėlių aukoti American Cancer Fund.
Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nullūdę: Žmona, sūnus ir dukterė.

Laidotuvių direkt. Blake-Lamb — Telef. 636-1193.

A. + A. MIKAS PANARAS

Gyveno Chicago, Illinois.

Mirė spalio 18 d., 1980 m., 10:20 val. vak., sulaukęs 70 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje, Klaipėdos krašte, Šimkų kaime.

Amerikoje išgyveno 30 m.

Paliko dideliame nuliūdime: žmona Milda (Stropūtė), 2 sūnūs — Raimundas, marti Daiva, ir Arvydas, marti Regina, 2 anūkai — Andrius ir Lisa, sesuo Greta Vokietijoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69 Street. Antradienį, 5 val. popiet, kūnas bus perkeltas į Lietuvių Evangelikų Liuteronų Tėviškos parap. bažnyčią, 6641 S. Troy St. Budėtuvis bus 7 val. vakaro.

Laidotuvių pamaldos bus trečiadienį 10 val. ryto. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Tautinės kapines.

Nuoširdžiai kviečiame vsus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nullūdę: Žmona, sūnūs, marties ir anūkai.

Laidot. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. — Tel. 737-1213.

A. + A.

MIKUI PANARUI mirus,
jo žmonai, sūnams Arvydui ir Raimundui
ir jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

CHICAGOS LIETUVIŲ GOLFO KLUBAS

A. + A. JUOZUI ABRAMAVIČIUI

mirus, jo seseriai Stp. ir jos vyrui L. Keruliams, seseriai A. ir jos vyrui J. Juškams, broliui St. Abramavičiui ir jų visų šeimų giminėms reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

G. ir PR. MOZORAČIAI

APLINK MUS

× **Alicija Stephens**, iškilioji muzikė, daugiau kaip 50 metų dalyvavusi Amerikos lietuvių muzikinėje veikloje, buvo gražiai pagerbta pereiną sekmadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje, kur susirinko keli šimtai jos bendradarbių, mokinių ir gerbėjų. Sukaktuvininkė susilaukė daug sveikinimų, jų tarpe Lietuvos gen. konsulės J. Daužvardienės. Muzikai buvo įteikta Lietuvių fondo paskirta 1000 dolerių premija. (Plačiau vėliau).

× **Ateitininkų kultūrinis akademijos savaitgalis** praėjo su dideliu pasisekimu. Prasidėjo penktadienį Jaunimo centro kavinėje "Ateities" leidyklos išleistas ir LRD premijuotas A. Landsbergio novelių knygos suktuvėmis, į kurias atvyko ir autorius ir leidyklos vadovas dr. K. Keblys. Šeštadienį Ateitininkų namuose paskaitas skaitytas pats A. Landsbergis ir rašytojas T. Venclova. Vakare Jaunimo centro salėje buvo Ateities vakaras ir jauniems autoriams premijų įteikimas. Sekmadienį vėl Ateitininkų namuose kun. K. Pugetvičius ir dr. P. Kisielius skaityt paskaitas ir dr. A. Liulevičius įvertino, susumavo savaitgalio programą. Po to netoliese esančioje dr. Andrei bažnyčioje buvo iškilmingos pamaldos. Apie visą tai vėliau bus plačiau.

× **Kostas Ostrauskas**, žinomas rašytojas, iš Philadelphia atvykęs į Chicago ir šį trečiadienį, 7 val. vak., kalbės Chicago's Lawn bibliotekoje (62-ra ir So. Kedzie Ave.), tema "Gimant egzile". Visuomenė kviečiama dalyvauti.

× **Edvardo Valaičio akvarelų paroda** rengia Balzeko kultūros muziejus (4012 Arcehr Ave.). Parodos atidarymas bus sekmadienį, lapkričio 2 d. nuo 4 iki 6 val. vak. Valaitis buvo "Chicago Tribune" dienraščio meno skyriaus direktorium, dabar pensininkas. Gimęs New Jersey valstijoje, studijas baigė Chicago's Meno institute. Paroda tęsis iki lapkričio 16 d. Lankytis bus galima kiekvieną dieną nuo 1 iki 4 val. p. p.

× **Naunajaus leidinių už didinę sumą "Drauge"** užsisakė: dr. P. Jonikas (Riverside, Ill.), Saulius Girnius (Chicago), M. Macevičienė (Chicago), M. Dambrauskas (Prescott, Ariz.).

× **Ela Klavcanienė**, Rockford, Ill., atnaujindama prenumeratą, atsiuntė ir 12 dolerių auką. Už viską esame labai dėkingi.

× **Chicago's Lietuvių styginių ansamblio koncertas** įvyks lapkričio 16 d., sekmadienį, 3 val. popiet. Jaunimo centro didžiojoje salėje. Programoje Telemanno, Mozarto, Verdi, Čiurlionio, St. Šimkaus, J. Strolis ir J. Stanikūno kūriniai. (pr.)

× **T. J. Borevičius, SJ**, pagerbime, kuris bus spalio mėn. 26 d., 3 val. p. p. Tėvų Jėzuitų koplyčioje, pamokslą pasakys t. Br. Markaitis, SJ, iš Californijos, giedos V. Momkus, vargonais pritarantis muz. A. Vasaičiui. Po šv. Mišių Jaunimo centro didžiojoje salėje akademija ir vaišės. Pagrindinis kalbėtojas bus dr. Vytautas Vygantas iš New Yorko. Meninę dalį atliks solistai M. Momkėnė ir St. Baras, akompanuojant muz. A. Vasaičiui. Dėl bilietų rezervacijos kreiptis į Jūlių Pocių, 4204 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60632, telef. 927-8222. (pr.)

× **Vyrų dainuoja**. Toronto vyrų choro "Ara" koncertas rengiamas lapkričio 22 d., šeštadienį, 7:30 val. vak. Jaunimo centre. Rengia Margutis. Bilietai Vaznelių prekyboje ir Margutyje. (pr.)

× **Vyriausiojo Lietuvos išlaisvinimo komiteto (VLIKo)** tarybos posėdis įvyko pereiną sekmadienį Jaunimo centre, Chicagoje.

× **Lietuvos bažnyčių nuotraukų, atsiliepdami ir serijinio veikalo autorius kvietimą** jam padėti, atsiuntė: dr. L. Seibutis, Petras Palubinskas, Petras Pajaujis, Juozas Poška, rašyt. Antanas Vaidiulaitis, kun. Jonas Borevičius, Br. Andriukaitis, dr. V. Sruogienė, J. Pupelienė, V. Griggs, Juozas Jurevičius ir kiti asmenys. Knygos autorius visiems nuoširdžiai dėkoja.

× **Dienraštis "Sun-Times"** sekmadienio laidoj išspausdino kun. J. Prunskio laišką, kuriame rašo, kad amerikiečiai turi jaustis laimingi turėdami laisvą rinkimus. Lietuvoje kandidatus išsato tik komunistų partija ir tik tiek, kiek turi būti išrinkta — visai nėra rinkimų laisvės.

× **Vladas Šakalis**, žymus Lietuvos rezistentas, neseniai per Suomiją pabėgęs į Švediją. Balfo skryčiaus kviečiamas atvyksta į Beverly Shores ir spalio 25 d., šeštadienį, 6 val. vak. kalbės Pines, Stankūnų restorane.

Emilija Klelienė, Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė, atidaro LDD seimą. Nuotr. S. Prapulelio

× **A. Gylis**, Olympia, Wash., siųsdamas prenumeratos mokėstį, pridėjo 60 dolerių auką ir tokiu būdu labai dosniai parėmė mūsų dienraštį, palengvindamas leidimo našą. Už didelę paramą esame labai dėkingi ir skelbiame Garbės prenumeratorium.

× **Vitas Leonas Laniauskas**, baigęs Fenwick gimnaziją Oak Parke, lankys Northwestern universitetą. Vitas Laniauskas yra pasireiškęs Raudonojo kryžiaus savanoriu Hines veteranų ligoninėje, kur per pastarąsias dvi vasaras jis išdirbo maždaug 3000 valandų. Šiuo metu Vitas Laniauskas yra ligoninės Jaunimo tarybos pirmininkas, koordinuoja įvairius aukų teikimo vėjus ligoniams padėti.

× **Romas Sakadolskis**, žinomas čikagiešis, atnaujindamas prenumeratą įteikė ir 10 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Julius Plaušinskas**, Chicago, Ill., užsisakė "Draugą" ir paskyrė 8 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Genė Misiūnienė**, čikagiešė, atnaujindama prenumeratą, įteikė ir auką. Ačiū.

× **J. Petrasauskas**, torontiešis, parėmė mūsų spaudos darbus 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Vincas Vitraids** yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar gavome jo 10 dolerių auką, kurią jis atsiuntė atnaujindamas prenumeratą. Ačiū.

× **Aukų atsiuntė**: 3 dol. — J. Audėnas; po 2 dol. — E. T. Vošlytė-Guir, E. Bogutienė, E. Jurgaitis, Pr. Adomonis. Visiems dėkojame.

× Per dr. K. Sidlauską, spausdinamos knygos "Valstybininkas politikos keliu" išlaidoms padengti gauta 1,000 dol. auksa, už kurią leidėjai reiškia nuoširdžią padėką. (pr.)

Los Angeles lietuvių suruošė Kristijono Donelaičio akademiją. Čia matome dienos prezidiumą. Iš k. kalba prof. Elena Tumienė, sėdi (už gėlės) Jurgis Gliuda, prof. J. Izokaitytė, teisin. H. Tumas, rašyt. Pr. Visvydas, dr. J. Skirius, Karilė Baltrušaitytė, poetas B. Brazdžionis. Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

PEDAGOGINIO INSTITUTO PROJEKTAS

Gan dažnai lietuvių tarpe girdima nusiskundimų, kad Amerikos valdžia išdalina daug pinigų negrams, ispaniškai kalbančioms ir kitoms grupėms, bet atsisako paremti lietuvius. Paskutiniu metu lietuvių pradėjo aktyviau ieškoti paramos iš Amerikos valdžios istaigų lietuviškiems reikalams. Šiais metais šioje srityje ypač pasižymėjo Pedagoginis institutas, kuris, vadovaujamas rektorius dr. Jono Račkausko, aktyviai pradėjo paruošti planuoti ir pagal reikalavimus parašyti prašymai bus dažniausiai išpildyti. Anksčiau šiais metais Pedagoginis institutas gavo penkiasdešimt tūkstančių dolerių iš Amerikos Švietimo skyriaus (U. S. Department of Education) paruošti "video" programą ir paskaitas, kurios būtų naudojamos kitose lietuvių kolonijose JAV ar net užsienyje.

Tačiau tas nebuvo vienintelis prašymas. Neseniai National Endowment for the Humanities davė Pedagoginiam institutui penkis tūkstančius dolerių už projektą iširti lietuvių emigrantų gyvenimą Amerikoje. Jau daugiau kaip trisdešimt metų praėjo nuo vadinamosios naujosios emigracijos į Ameriką. Nemažas skaičius jų atvykėlių jau yra iškeliaugę amžinybėn, o jų pergyvenimai, įsikūrimo ir kasdieninio gyvenimo nuotykių Amerikoje nėra pakankamai aprašyti ir iširti. Daugumas dabartinių lietuvininkų mokyklų mokinių mažai ką žino apie jų tėvų ar senelių pergyvenimus čia Amerikoje. Šios medžiagos vėliau nebus galima atkurti, ir tad yra svarbu ją užfiksuoti šiandien.

Pedagoginis institutas bandys šią spragą dalinai užpildyti, naudojant dabartines technologijas priemones įrašant į magnetofonines kasetas pasikalbėjimus su tu dienų dalyviais. Šiame darbe bus bandoma įtraukti kiek galint daugiau patį jaunimą. Pedagoginio instituto darbuotojai sudarys anketą su įvairiais klausimais apie emigravimo priežastis, įsikūrimo Amerikoje sąlygas, lietuvių kultūrinį ir šeimos gyvenimą ir t. t. Iš pradžių Pedagoginio instituto studentai bus pamokyti kaip pravesti pasikalbėjimus ir patys turės apklausti savo tėvus ar senelius. Su šia patirtimi jie eis į kitas lituanistines mokyklas supažindinti moksleivius su projektu ir išmokys juos, kaip pravesti pasikalbėjimus. Moksleiviai tada grįš namo ir apklausinė savo tėvus ar senelius. Šiuo būdu turėtų būti surinkta pora šimtų pasikalbėjimų, kurie bus saugomi Pedagoginio instituto bibliotekoje, ir kur ateityje studentai ir kiti mokslininkai galės juos panaudoti rašant lietuvių išeivijos istoriją. Moksleiviai, dalyvavę projekte, sužinos daugiau apie savo tėvų nuotykius ir įsikūrimo sąlygas Amerikoje ir gal geriau supras jų pažiūras.

S. Girnius

KUN. A. STAŠIO JUBILIEJAUS BANKETAS

Kun. A. Stašui, daugiau kaip 30 m. dirbusiam Alte, suruošė Amerikos Lietuvių taryba banketą, pagerbiant jo 75 m. sukaktį ir atsisveikinant jam išsikėlusį į Floridą. Banketas įvyko po Alto suvažiavimo spalio 18 d. Lietuvių Tautiniuose namuose. Iškilmes pradėjo Altos pirm. dr. K. Sidlauskas, pakviesdamas dr. L. Kriaučeliūną praveisti banketą. Dr. Kriaučeliūnas priminė jubilato uolų darbą Lietuvos labui, linkėjo sveikatos ir sėkmės ateičiai. Invokaciją sukalbėti pakvietė kun. J. Prunskį. Po gerai paruoštos vakarienos prasidėjo sveikinimo kalbos. Gen. kons. J. Daužvardienė priminusi kun. A. Stašio veiklumą, pažymėjo, kad jis buvo tapęs lyg švyturiu. Konsulatas kun. Stašio pasigies. Su juo dažnai tartasi.

Dr. K. Bobelis priminė, kad buvo malonu dirbti su kun. Stašiu, turinčiu tiek pasižventimo religinėje ir politinėje srityje. Europoje etninių grupių veikla esanti labai sunki, politinėje srityje. Geriau Anglijoje. Visas lietuviškas judėjimas turi išplaukti iš JAV ir Kanados. Dr. Kriaučeliūnas išsiskė galingus svečius: Vl. Šakalį, dr. E. Bartkų, P. Dargį, L. Grinų, J. Blinstrubienę perskaitė specialų Pensilvanijos atstovų rūmų raštą, pagerbiantį P. Dargį už nuopelnus.

Saulių vardu sveikino Vl. Išganaitis, Clevelando lietuvių vardu — O. Jokubaitienė. Raštu sveikino Lietuvos atstovus dr. S. Bačkis, gen. kons. A. Simutis.

J. Jasaitis sveikindamas priminė kun. Stašio nuopelnus organizuojant mokytojų sąjungą, kuriant Liet. Bendruomenę. J. Blinstrubienė ir K. Radvilaitis įteikė Altos valdybos narių adresą jubilatui.

Kun. A. Stašys dėkodamas pasisakė, kad jį į veikimą įtraukė ankstybesnė JAV lietuvių karta — L. Šimutis ir kt. Dėkojo Altai, dr. Kriaučeliūnui, J. Blinstrubienei. Išskė dr. K. Bobelio veiklą. Vlikas yra pirmasis Lietuvos laisvės avangardas. Dėkojo visiems kalbėjusiems, raštu sveikindamiems, minėjimo dalyviams. Pažadėjo Altos neapleisti, ir darbo Lietuvos labui nesitraukti.

Dr. Petro Atkočiūno, Cicerio Altos skyriaus pirmininko pagerbime, kurį suruošė skyrių sudaranti organizacija atstovai, jo 85-rių metų sukakties proga. Iš dešinės: Altos centro v-bos atstovai J. Skorubskas, jubilatas dr. P. Atkočiūnas, kun. A. Valančius, Sv. Antano parapijos klebonas kun. J. Stankevičius ir vicepir. S. Diržiuvienė. (Platesnis pagerbimo aprašymas paskelbtas "Draugo" X. 2. laidoje).

CHICAGOS ŽINIOS

UŽDARYS MEIGS?

Merė Byrne paskelbė, kad ji nori uždaryti Meigs aerodromą ir tą žemę panaudoti Chicago miesto gyventojų atgaivai — rekreacijoms.

NUŠOVĖ GYDYTOJĄ

Dr. T. H. Pacis, 38 m., rastas šeštadienio naktį nušautas prie Norwegian ligoninės, Chicagoje, kur jis dirbo. Arestuotas W. Salvador. 32 m., kuris policijai pareiškė, kad daktaras buvo paviliojęs jo žmoną, kuri buvo gail. sesuo toje ligoninėje. Dr. Pacis, buvo atvykęs iš Philipinų.

ZIAURUS VYRAS

Buvęs kalėjimo sargas Carrus Buggs, 43 m., patrauktas teisnam už tai, kad jis savo žmoną, norinčią skrybų, apipylė gazolinu, drauge su 10 mėn. sūneliu, ir abu padegė. Sūnus ligoninėje mirė. Kaltininkas atėjęs į policiją pasidavė. Jo žmona 39 m., gyveno 8945 S. Laflin, Chicagoje.

ATOMINĖS JĖGAINĖS

Commonwealth Edison gavo leidimą statyti dar dvi atominės jėgainės — vieną Will, kita Ogle apskrityje. Jos kainuos apie 5 milijonus dolerių.

NACIŲ DEMONSTRACIJA

Vienuolika nacių sekmadienį demonstravo Evanstone. Jie buvo apmėtyti kiaušiniiais ir akmenimis. Prieš juos demonstravo apie 2500 žmonių. Buvo sužeistas vienas policininkas, areštuota penketas civilių.

LAIKRAŠTININKŲ SUVAŽIAVIMAS

Daugiau kaip 500 dienraščių atstovų, priklausančių Inland Daily Press asociacijai pirmadienį pradėjo savo posėdį Drake viešbutyje, Chicagoje. Tęsis 4 dienas.

POLICIJA IR UNIJA

Chicago's policijos balsavime dalyvavo 75% iš daugiau kaip 10,000 policininkų. Dauguma pasisakė, kad nori unijos.

DAUGIAU MOKSLEIVIŲ

Chicago's katalikų pradžios ir vidurinės mokyklose šiais mokslo metais mokosi 189,701 moksleivis — 488-niais daugiau kaip praėjusios mokslo metais.

ZUVUSIO ŠEIMAI I MIL. DOL.

ABC užsienio korespondento Larry Buchman, žuvusio 1977 m. lėktuvo nelaimėje, šeimai bus sumokėta vienas milijonas dolerių. Susitarimas patvirtintas Cook apskr. teisme. Šeima gyvena Wilmette priemiestyje.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— "I Laisvę" rugsėjo mėn. numeris atspausdintas ir siuntinėjamas prenumeratoriams. Prof. Antanas Maceina nagrinėja išeivio buvimo svetur problemą. Rūta Kleva Vidžiūnienė žvelgia į jaunąjį lietuvių elitą Amerikoje. Bronius Zumeris aptaria rusišką charakterį, av. ltn. H. C. Kudreikis, atsiremdamas į asmenišką patirtį ir dokumentus, pasakoja, kaip bolševikai "vadavo" Lietuvą 1944 metais. Publicistinėje dalyje keletui aktualūs lietuviško gyvenimo klausimai.

— **Rašytojas Vytautas Volertas** yra pakviestas dalyvauti tradiciniame literatūros vakare, kuris įvyks gruodžio 6 d. šv. Kazimiero parapijos salėje. Volertas pakvietimą priėmė ir ruošiasi atvykti su žmona. Literatūros vakarus kasmet organizuoja Los Angeles LFB sambūris. Naują Los Angeles LFB sambūrio valdybą sudaro: J. Kogelis (pir.), dr. Z. Brinkis ir J. Medziukas (vicepir.), Ed. Arbas (sekr.) ir V. Vidugiris (įžd.).

— **Antanas B. Mažeika**, Newport Beach, Calif., yra išrinktas Los Angeles mieste organizuojamo Lietuvių informacijos centro vadovu. Pagrindinis centro tikslas — atsilipti į Lietuvos žmonių prašymą išeivijai okupanto daromas, skriaudas ir vykdomus žmonių persekiojimus kelti į viešumą ir mobilizuoti pasaulio opiniją Lietuvai padėti. Antanas Mažeika yra įkūręs "Vlikas Recruiting" korporaciją ir jai vadovauja.

— **"Mindszenty Report"**, St. Louis, Missouri, mieste leidžiamas Mindszenty Fundacijos biuletenis, Nr. 10 plačiai cituoja Liet. Kat. Bažn. Kroniką.

— **JAV LB-nės intensyvi veikla** kongrese, Valstybės departamente ir Baltuose rūmuose Lietuvos diplomatinės tarnybos testinimo klausimu buvo pastebėta Maskvos. Tass rugsėjo 10 d. pateikė "Literaturnaya Gazeta" straipsnio pagrindines mintis. Jame Pabaltijo valstybių atstovų pristatomos kaip atstovaujantios ankstyvesnėmis, "buržuazinėmis valstybėmis". Atstovybės esančios "vaiduoklių namais", o jų vadovai — "vaškinės figūros". Teigiama, kad iš atstovybių organizuojama kultūrinis mainų principu suruošų renginių boikotai ir vykdomas spaudimas į valdines institucijas nutraukti pasikeitimą moksline ir technine informacija su Sov. Sąjunga. Klausima, ar šios "ambasadės", kurioms Valstybės departamente veikia atskiras skyrius, nesikryžiuoja su Helsinkio akto suitarimais ir nėra dar vienas JAV-ių bandymas aktą sabotuoti. Rugsėjo 12 d. Maskvos radijas angliškai puolė Lietuvos atstovybę Washingtono ir jos atstovą kaltino švaistant "liaudies pinigų".

LATVIJOJ

— Rygos muitinė draudžia įvežti įvairių rūšių ginklų, munitijos, narkotikų, pornografijos ir nedorovingų raštų. Be to griežtai žiūrima, kad nebūtų įvežta įvairių spausdinių ir filmų nuotraukų priešsovietinio charakterio. Siuntos, kuriose yra dėti drabužiai, avalynė, gražinamos siuntėjui. Taip pat draudžiama iš užsienio siuntinėti mėsos produktų koncentratų. Rygos svečiai, grįždami namon, gali pasiimti su savim dovanas ar pačių pirktas prekes 100 rublių vertės. Draudžiama įvežti anuliuosius vertybinius popierius ir sovietinį pinigą. Taip pat suvaržytas ir tų daiktų įvežimas, kurie priskaityti prie senienų: paveikslai, akvarelės, grafika, skulptūros. Be to, nuo šių metų pradžios TSRS Kultūros ministerija yra uždraudusi įvežti tautos menininkų kūrinius iš gintaro, taip pat nerita ir austas medžiagas. Jei norima įvežti minėtus daiktus,

juos tenka parodyti Latvijos muziejui ir gauti muziejaus leidimą, apmokant muitą, kuris nurodytas leidime. Taip pat uždrausta minėtus daiktus siuntinėti paštu. (t.).

DIDŽ. BRITANIJOS

— **Stasys Barisa**, sulaukęs 77 metų, mirė Wakefieldo Stanley Royd ligoninės prieglaudoje. Prieš 30 metų Skotijos anglies kasyklose buvo sunkiai sužeistas, sulaužyta nugara. Kiek pasveikęs, liko gyventi prieglaudoje ir pynė krepšius. Kilęs iš Suvalkijos. Giminių nepalikė.

— **Britų magazinas "Woman-craft"** gegužės mėn. visą puslapį paskyrė Derbyje gyvenančios Gilmos Zinkuvienės pasakojimui apie jos audžiamąsias juostas ir tautinius drabužius. Smulkiau papasakota, kaip tos juostos audžiamos, kas sudaro tautinius drabužius, taip pat duodama žiupsnis žinių apie Lietuvą ir apie G. Zinkuvienę. Straipsnis pailiustruotas juostos pavyzdžiu ir tautiniais drabužiais vilkinčios moters fotografija.

OKUP. LIETUVOJE

— **Rudens darbas**, padėti kolchozams bei sovchozams numinti derlių, iš 700 technikų, profesinių technikos mokyklų ir kitų mokslo įstaigų, buvo pasiųsta 40,000 moksleivių. Kiekvienam tautininkui buvo už darbo dieną mokama tikrai po 6-7 rublius. Taip praneša "Valstiečių laikraštis". (IX. 20).

— **40 vaikų žuvo** autoavarijose per aštuonius šių metų mėnesius. 407 vaikai jų metu buvo sužeisti. Per rugsėjo mėnesio pirmąsias dvi savaites nukentėjo dar 32 vaikai. Ypačiai vaikai nukentė, kai jų dviračiai bei mopedai susiduria su automobiliais ar sunkvežimiais.

— **Kuršių Nerijos** vasarvietėje Smiltynėje, du vasaros mėnesius kūrė Vilniaus ir Klaipėdos dailininkai. Keturiolika savo naujų kūrinių dailininkai pastatė Klaipėdos miesto Mažvydo skulptūros parke. Tame parke jau esančių 54 dekoratyvinės skulptūros. Tačiau spaudoje nusiskundžiama, kad parkas neprižiūrimas, prižiūk šilintas, dažnai vandalų nusiaubiamas.

LEONARDAS ANDRIEUS ETERNAL DREAM

Selected Poems
Edited and translated by Jonas Zdanyns
Published by Manyland Books, Inc., Woodhaven, N. Y. 1980
Kietai viršeliai. Kaina su persiuntimu \$6.85.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

LITHUANIAN PIONEER PRIEST OF NEW ENGLAND

By William Wolkovich-Valkavičius
The Life, Struggles and Tragic death of Rev. Joseph Zėbris, 1860-1915.

Published by Franciscan Press, Brooklyn, New York 1980
Kaina su persiuntimu \$6.85.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

DENGIA ME TAIŠOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS

Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite
ARVYDUI KIELAI
Tel. — 434-9655